

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 22, П'ЯТНИЦЯ, 2 ЧЕРВНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 22, FRIDAY, JUNE 2, 2023

\$2.00

Головою ВС обрали Кравченка

Голова Верховного суду Станіслав Кравченко

КИЇВ. – Головою Верховного суду (ВС) 26 травня обрали строком на чотири роки суддю Станіслава Кравченка, який є також головою Касаційного кримінального суду у складі ВС.

На пост голови претендували судді Альберт Єзеров, Іван Міщенко, Станіслав Кравченко та Наталія Коваленко. Після цього відбулося голосування, за результатами якого найбільше голосів набрав Кравченко – 108. За суддю Міщенка присутні віддали 14 голосів, за Коваленко – 13, Єзерова – 2.

С. Кравченко народився 5 березня 1967 року в селі Одинці Чернігівської області, закінчив Українську юридичну академію ім. Ф. Дзержинського (нині Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого). У 2011 році Кравченка обрали до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

У 2017 році він пройшов конкурс до новоствореного Верховного суду, де очолив його підрозділ – Касаційний кримінальний суд. У 2017 році Громадська рада доброчесності дійшла висновку про те, що кандидат на посаду судді Верховного суду Кравченко не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики. Причиною для цього стало повідомлення неправдивих відомостей у декларації доброчесності щодо участі в ухваленні рішень з порушенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також ймовірне недекларування земельної ділянки площею 900 квадратних метрів у місті Козелець.

Укрінформ

ХРОНІКА ВІЙНИ

Атака безпілотників на Москву

30 травня Москву та Підмосков'я атакували близько 25-32 безпілотників, три з них врізалися в житлові будинки, але в одного з них не здетонувала вибухівка. Постраждалих немає.

Міністерство оборони Росії заявило, що збито вісім дронів літакового типу. У Москві після атаки дронів глушать сигнали супутникової навігації. Для поліції оголошено плян „Тайфун“ – збирання особового складу, який залучається до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Міністер закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі щодо атаки безпілотників на Москву заявив, що Україна має законне право захищатися і може використовувати силу за межами своїх кордонів.

Сили протиповітряної оборони України вночі 30 травня знищили 29 із 31 ворожих безпілотників типу „Shahed 136/131“. Надійшло понад 50 повідомлень про пошкодження будинків, квартир, офісних приміщень, магазинів, гаражів і автовок. Командувач Військово-морських сил Збройних сил України Олексій Неїжпапа заявив, що Сили оборони

Пошкоджений безпілотником будинок у Москві 30 травня 2023 року. (Фото: Maxim Shemetov)

України знищили 18 російських морських суден. Він зазначив, що в цю кількість входять як кораблі, так і катери.

Російські війська 30 травня завдали удару по дорозі „Чернігів – Брянськ“ на кордоні між Україною, Росією та Білоруссю, поруч з монументом „Три сестри“, який символізує „дружбу трьох народів“. Він розташований у селі Сеньківка на Чернігівщині. Монумент не постраждав, масштаби руйнування дорожнього покриття невідомі.

Росія боїться другої атаки добровольців. 22 травня кілька десятків

добровольців, які оголосили свою належність до Російського добровольчого корпусу та Легіону „Свобода Росії“, увійшли на територію Грайворонського міського округу Белгородської області Росії. Вони захопили російський прикордонний пункт і перебували в кількох населених пунктах міського округу. Російська влада понад добу не контролювала частину території округу, в Белгородській області був оголошений режим контртерористичної операції.

(Закінчення на стор. 9)

Посадили соняшники біля Посольства Росії

ВАШІНГТОН. – Представники українських громадських організацій, активісти й дипломати 27 травня провели акцію під Посольством Росії у Вашингтоні, висадивши на газонах соняшники – один із головних символів боротьби України за свободу.

„Ми прийшли до російського посольства, щоб посадити соняшники, наші національні квіти, які стали символом боротьби України за волю й незалежність, а також нагадати Росії про її злочинну війну та наголосити, що Україна продовжить воювати, поки не буде звільнена вся її територія“, – зауважила організаторка акції, президентка організації US Ukrainian Activists (USUA) Надія Шапоринська.

Учасники вшанували хвилиною мовчання українських борців за свободу, а також невинних громадян, які втратили життя впродовж останніх дев'яти років війни Путіна проти України. Активісти також скандували через гучномовець гасла до Росії з вимогами негайно припинити її війну та геноцид в Україні, а також

Учасники акції біля Посольства Росії. (Фото: Укрінформ)

вбивства мирних громадян й викрадення українських дітей.

У заході взяли участь дипломати Посольства України в США й прихильники України зі США, Білорусі, Туркменістану, Казахстану, Ізраїлю, Грузії та інших країн. Акцію організувала команда USUA, а також автор ідеї громадянин США Бенжамін Віттес.

Це вже другий подібний захід за останній рік, який став уже традицією. Вперше соняшники під російсь-

ким посольством були висаджені у квітні минулого року. Тоді Посол України в США Оксана Маркарова пояснила символізм заходу. По-перше, за її словами, це демонструє, що українська нація – непереборна. По-друге, це є символом того, що Україна відновлюється й перемагає. Й, по-третє, це нагадуватиме дипломатам „ворожої країни“ правду на тлі їхньої брехливої пропаганди проти України.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Росія обстрілює Україну

КИЇВ. – Російські військові 29 травня атакували Київщину балістичними й крилатими ракетами наземного базування. Загалом випущено 11 ракет: „Іскандер-М” і „Іскандер-К” з північного напрямку. Засобами протиповітряної оборони усі цілі знищені. Влада повідомила про падіння шести уламків у кількох районах Києва і поранення однієї людини. Тривогу, крім Києва, оголошували і в низці областей України. У ніч на 29 травня Росія завдала чергового масованого удару по Україні, застосувавши, за даними українських сил, крилаті ракети Х-101/Х-555 й ударні дрони Shahed-136/131. (Радіо Свобода)

■ Громади перейшли до ПЦУ

КИЇВ. – За квітень рішення про перехід з до Православної церкви України з Московського патріархату ухвалили понад 80 громад, а у травні – понад 50. Голова Державної служби з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський повідомив, що за останні тижні відповідні збори проводили понад 100 громад. Наприкінці 2022 року Президент Володимир Зеленський повідомив, що РНБО доручила Кабінету міністрів підготувати законопроект, який би унеможливив діяльність церков, пов'язаних з Росією, в Україні. Відповідний закон надійшов до парламенту в січні. Оскільки відповідне рішення ще не було ухвалено парламентом, місцева влада у кількох регіонах заборонила діяльність УПЦ МП самостійно, однак цей процес так і не став масовим. (УНІАН)

■ Справи проти колаборантів

КИЇВ. – Українські суди протягом 2022 року засудили 272 людини, звинувачені в колабораціонізмі, і нікого в таких справах не виправдали. Стаття про колабораціонізм з'явилась в українському кримінальному кодексі навесні 2022. За перший рік її існування, до квітня 2023 року включно, силовики зареєстрували майже 5,5 тис. справ за колабораціонізм. Протягом 2022 року суди отримали 659 справ про колабораціонізм і розглянули майже половину – 308. Крім того, в кримінальному кодексі існують схожі статті, наприклад, „пропаганда війни”, „виправдовування агресії”, „пособництво державі-агресору”. (Українська правда)

■ Не повернулися зі змагань

КИЇВ. – Українських спортсменів, які не повернулися зі змагань з-за кордону, виключили зі складу національних збірних команд, а з деякими спортсменами, які були членами штатних збірних команд, Міністерство молоді і спорту розірвало контракти, повідомив заступник міністра молоді та спорту України Матвій Бідний. Він заявив, що федерації можуть навіть ініціювати позбавлення спортивних звань, якщо такі були. Перелік прізвищ відомство опублікувало на сайті. В ньому – 236 чоловіків, які отримали дозволи на виїзд за кордон для участі у змаганнях. Перепустка передбачала, що після змагань спортсмени мали би повернутися в Україну. (Радіо Свобода)

■ Росія готує арешт сенатора Грема

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з американським сенатором Ліндсі Гремом, який уже втретє з початку повномасштабної російської агресії відвідує Україну. РФ видала ордер на арешт Л. Грема після його візиту до України. Речник Кремля Песков звинуватив Грема, що під час візиту до Києва сенатор привітав військову допомогу США Україні. Л. Грем під час візиту до України 27 травня назвав військову допомогу Україні „добре витраченими грошима” і згадав боротьбу американців за свободу: „Були часи в Америці, коли і ми боролись до останньої людини – ми готові були померти за свободу”. (Голос Америки)

Тортури в російських в'язницях

Дмитро Галко

Вимріяний Путіном „російський світ” справді існує. Такою, де українці не розмовляють українською мовою, читають виключно російську та радянську літературу, славлять Путіна та Шойгу, а все українське, навпаки, ганьблять. Існує він, щоправда, лише на окремих ізольованих територіях. І потребує певних умов. Простіше кажучи, такі островці „російського світу” облаштовані у спеціальних в'язницях.

Компанія „Медуза” опублікувала матеріал про російські в'язниці, де утримують мирних українців, захоплених на окупованих територіях. По-перше, це дуже простий спосіб поповнення обмінного фонду. Звичайно, злочинний, але коли це зупиняло російських окупантів? По-друге, поле експериментів для геноцидальної практики стирання ідентичності.

Я спілкувався із звільненими – це були п'ятеро чоловіків різного віку. Четверо з них провели у полоні 109 днів. Їх вивезли спочатку до Гомеля, потім до Курська, а звідти до Севастополя. Це були працівники стайні та пилорами з-під Гостомелю. Коли двох працівників уже взяли в полон, стайня горіла. Вони рвалися врятувати коней. Говорили росіянам: „Дайте хоч випустити їх, що ви за люди такі, як ви житимете з тим, що спалили коней!”. Їм відповіли: „Нічого, свічку в церкві поставимо”.

Те, що чоловіки були цивільними, не врятувало їх від катувань та знущань. Зламани ребра та щеле-

пи, розбиті носи, вибиті зуби, прострілені руки та ноги – це те, що вони пережили самі чи бачили, що зробили з іншими полоненими. Літнього чоловіка застрелили лише тому, що він говорив українською мовою. Один молодий хлопець не витримав тортур – помер.

„Сходити на щеплення” – так називали їхні кати регулярну „процедуру” катування електрошокером. Їм також влаштували імітацію газової камери: по одному заводили полонених у так звану „прожарку”, ізольований бокс за важкими металевими дверима, запалювали там сміття та погрожували, що зараз пустять газ. Частина полонених в Курській колонії трималася в настільки сирому і холодному приміщенні, що там будь-який поріз приводив до гангрені. Для деякого це закінчувалося ампутаціями.

Крім фізичних тортур, бранці зазнавали витончених психологічних знущань. Вітати тюремних наглядачів треба було піонерським салютом. Їх змушували читати та переказувати радянські книги – про піонерів-героїв, біографію Сталіна тощо. Зачувати та співати російський гімн, а також цілий набір „патріотичних” російських пісень. Іноді співати доводилося до шостої години поспіль. Якщо хтось погано співав, били чи змушували присідати до 150 разів.

Ну і як, питаю, полюбили ви це все? „Ми тепер фізично все російське ненавидимо”, – відповідають.

(Закінчення на стор. 4)

Полковник Сергій Атрощенко – вбивця українців

Активісти української команди „Кібер спротив” передали у розпорядження міжнародної розвідвальної спільноти InformNapalm дані електронної пошти та інших приватних листувань російського воєнного злочинця, командира 960-го штурмового авіаційного полку Росії, полковника Сергія Атрощенко. Авіополк базується на аеродромі біля Приморсько-Ахтарська, Краснодарського краю на березі Азовського моря. 28 березня 2023 року радник міського голови Маріуполя Петро Андрющенко вказав, що за їхніми даними саме з аеродрому Приморсько-Ахтарська злітали воєнні злочинці, що бомбили драмтеатр та пологовий будинок Маріуполя.

Сергій та Лілія Атрощенко

Матеріали щодо Атрощенко та його підлеглих були передані для оформлення ордеру від Міжнародного кримінального суду. С. Атрощенко дав наказ на знищення театру в Маріуполі, в результаті якого минулого року загинуло близько 600 мирних жителів. Його штурмовики Су-25 також розбомбили пологовий будинок у місті на півдні України, вбивши щонайменше чотирьох людей, поранивши ще 16 і призвівши щонайменше до одного мертворожденного.

С. Атрощенко народився 5 травня 1981 року в Овручі, Житомирської області. Проживає за адресою, яку вдалося встановити завдяки документам про вакцинацію від COVID-19:

Краснодарський край, Приморсько-Ахтарськ, вул. Мира, буд.151, кв.2.

Із значного обсягу листувань виокремили списки пілотів, службові характеристики офіцерів, довідки, теоретичні та практичні розрахунки, які цікаві для розвідки.

Значну роль в цьому зіграла дружина полковника 41-річна Лілія Атрощенко, 1982 року народження, пошта якої також стала надбанням активістів. Тел.: 7-918-645-4934, 7-988-361-3157. Пошта: lady.land17@mail.ru. Лілія любить надсилати „фото-сюрпризи” своєму чоловікові. Для цієї публікації обрані більш-менш пристойні її фотографії, на яких є хоча б якийсь одяг.

(Закінчення на стор. 9)

Суддя вбив воїна Національної гвардії

КИЇВ. – У ніч з 25 на 26 травня голова Макарівського районного суду Олексій Тандир на „Лексусі” збив у Києві нацгвардійця, який встановлював загороджувальні елементи на блокпосту. Від отриманих травм військовослужбовець загинув на місці. Швидкість автомобіля Тандира була швидшою за дозволену, суддя був сильно п'яний, в його машині валялися порожні пляшки від алкоголю.

Коли водій вийшов з авто та дізнався, що солдат мертвий, то заявив, що не він сидів за кермом, а інший чоловік, який, мовляв, утік у кущі. Сам Тандир відмовився проходити огляд на стан сп'яніння, тому правоохоронці звернулися до суду,

Олексій Тандир в Печерському суді. (Фото: Суспільне)

(Закінчення на стор. 7)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Авкціон до Дня героїв

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Благодійний авкціон, приурочений до Дня героїв, 23 травня провели у Черкасах. Його ініціювали родини загиблих черкаських захисників. Вони ж і надали для продажу виготовлені власноруч вироби.

Всього для авкціону підготували 42 лоти. Серед них – вишиті і намальовані картини, розписані гільзи, футболки, екосумки, прикраси, предмети інтер'єру, косметичні та спортивні послуги.

На початку присутні згадали всіх нинішніх захисників і захисниць, які поклали свої життя, захищаючи Україну від рашистських загарбників. Їхню пам'ять вшанували хвилиною навчання та провели спільну молитву з військовим капеляном о. Назарієм.

Потім начальник Черкаського об'єднаного міського територіального центру комплектування та соціальної підтримки Олег Тимошенко та міський голова Анатолій Бондаренко вручили родинам кількох загиблих захисників державні та міські нагороди. Орденом „За мужність“ II ступеня нагороджено старшого солдата Сергія Жицького, орденом „За мужність“ III ступеня – головного сержанта Василя Безпалого. Близьким полеглих воїнів Сергія Желтякова, Віталія Вінниченка, Максима Сторчового вручили відзнаки „Захисник України – Герой Черкас“.

Інна Гордій з своєю роботою, представленою на авкціон. (Фото: Олександр Костирко)

Виступаючи перед рідними загиблих військових та іншими учасниками заходу, А. Бондаренко відзначив: „Вже понад дев'ять років триває російсько-українська війна, і понад рік, як почалося повномасштабне вторгнення росіян на нашу землю. З перших днів війни українці, і черкаські зокрема, міцним щитом стали на захист територіальної цілісності і

(Закінчення на стор. 9)

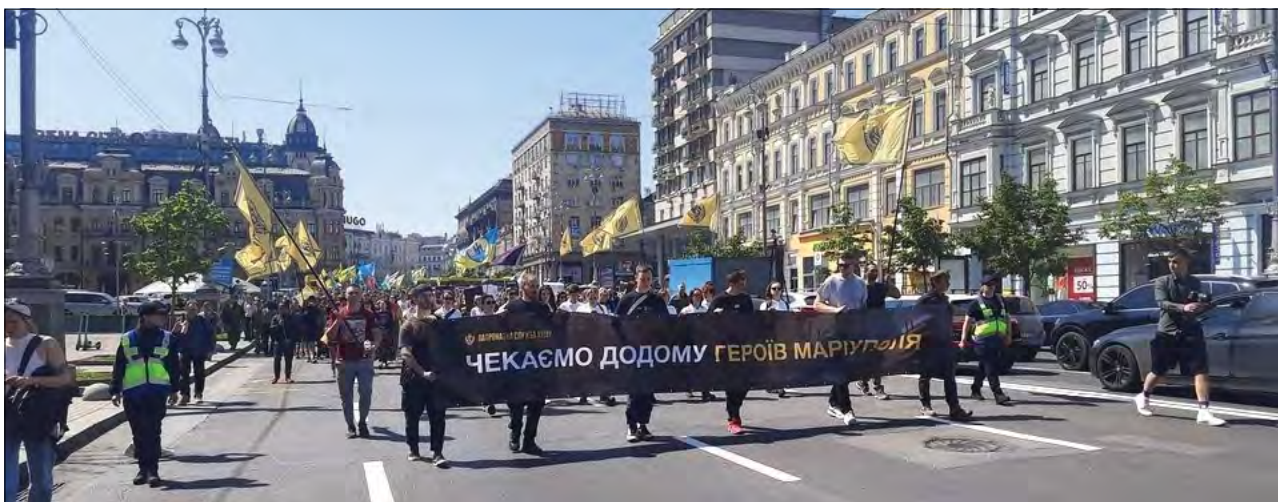

Дівчинка отримала відзнаку „Захисник України-Герой Черкас“ загиблого родича Максима Сторчового.

Розіграли велику розписану гільзу „Ніколи я не стану на коліна“.

Хо́да „Чекаємо додому героїв Маріюполя“

Хо́да „Чекаємо додому героїв Маріюполя“. (Фото: Наталія Молчанова)

КИЇВ. – У столиці 20 травня відбулася хо́да „Чекаємо додому героїв Маріюполя“. Учасники акції пройшли бульваром Шевченка, Хрещатиком до Майдану Незалежності. Участь у ній взяли кілька сотень членів родин бійців Маріупольського гарнізону, військових, ветеранів. Учасники акції вшанували загиблих хвилиною мовчання.

„Понад 500 захисників „Азовсталі“ вдалося повернути з російського полону. Ця робота триває, працює Координаційний штаб з питань поводження з полоненими, це окреме завдання і темп, яка в фоку-

сі уваги Президента. Вся країна працює. Результати обов'язково будуть. Робота не зупиняється, і паралельно йде процес підготовки декількох обмінних операцій. Добрі новини будуть“, – сказав представник Головного управління розвідки Андрій Юсов.

20 травня, в Українському домі, відбулася вистава „Азовсталь. Голоси“, на Софійській площі відкрилася інсталяція-символ стійкості та віри військовополонених із „Азовсталі“. Пам'ятні заходи відбулися у Броварах, Львові та Черкасах.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Розмінували 88 тисяч гектарів території

КИЇВ. – На даний час сили Державної служби з надзвичайних ситуацій розмінували майже 88 тисяч гектарів території України. Про це повідомив начальник відділу організації роботи з гуманітарного розмінування полковник Сергій Рева: „На жаль, Україна увійшла до списку найбільш забруднених країн світу, і наразі територія загальнозабруднена вибухонебезпечними предметами складає близько 30 відс. Це 174 тисячі квадратних кілометрів“. Серед усієї площі замінованих територій майже 13.5 тис. квадратних кілометрів – це акваторії водних об'єктів, акваторії Чорного та Азовського морів. Вже знешкоджені понад 390 тис. вибухонебезпечних предметів. Основні зусилля служби зосереджені на розмінуванні Харківської, Херсонської, Донецької, Сумської, Чернігівської і Київської областей. (Укрінформ)

■ Збирала гроші для окупантів

ОДЕСА. – Зрадниця фінансувала російських терористів, сприяючи вбивствам українців. Її затримали у грудні 2022 року. В суді доведено, що жінка збирала кошти для своїх родичів, які у складі військових формувань Росії беруть участь у збройній агресії проти України та чинять опір ЗСУ на південному і східному фронтах. Жителька Одещини закликала підтримати загарбників і допомогти в придбанні ліків, харчування, обмундирування та екіпірування для військовослужбовців РФ. Зібрані гроші ворожа поплічниця передавала представникам російських військових угруповань. Жінці винесено вирок – 11 років та 4 місяці за ґратами з конфіскацією майна. Також її позбавлено права 10 років обіймати посади, пов'язані із виконанням функцій держави та місцевого самоврядування. (УНІАН)

■ Чотири доби в лісі

СКРИПАЇ, Харківська область. – Пошуки дворічної Віолетти Мужечук на Харківщині тривали чотири доби. Коли надію майже втратили, дівчинку вдалося знайти в гущавині лісу за 10 кілометрів від власного дому. Вона була подряпаною і зневодненою, але живою. Віолетта зникла з подвір'я батьківського двору ввечері 23 травня. Вона гралася там зі своїм братом-близнюком, а потім пішла в невідомому напрямку. Пошуки провадили близько тисячі людей – прочісували ліси, оглядали водойми, інші двори поблизу та колодязі. Тато дівчинки – військовий, в момент зникнення дитини був на передовій. Він також приїхав, щоб взяти участь в розшуках. 27 травня її вдалося розшукати. Вона сиділа під деревом і застогнала саме тоді, коли поряд проходили пошуковці. Це врятувало її. Дівчинку передали лікарям. („ВВС“)

■ Виставки у метро і в саду

ХАРКІВ. – У переході між станціями метро „Майдан Конституції“ та „Історичний музей“ відкрилася виставка фотографій „Міста та їхні герої“. Мета виставки – показати всю правду про героїзм українського народу та трансформацію звичайної людини у справжнього героя. У Харкові героями фотовиставки стали музикант, поет і волонтер Олег Каданов, директор Харківського літературного музею Тетяна Пилипчук, найвідоміший гід Харкова Максим Розенфельд, продюсерка та волонтерка Мерьям Йол, кухар Микита Вірченко, художник Микола Коломієць. На початку травня у саду Харківського літературного музею відкрилася виставка „Воєнний плакат весняного стану“, на якій представлені роботи, що ілюструють слова сучасних літераторів про війну та стан і переживання українців. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Білий Дім не підтримує напади в Росії

ВАШІНГТОН. – У Білому Домі 30 травня заявили, що США все ще збирають інформацію щодо ударів безпілотників по Москві, і підтвердили, що Вашингтон не підтримує напади в самій Росії та зосереджений на наданні допомоги Україні, щоб вона змогла повернути свої території. Представник Білого Дому згадав про російські атаки на Київ, який у травні 17 разів зазнавав удари з безпілотників або ракет. Росія заявила, що українські безпілотники завдали ударів по багатих районах Москви, націлившись на райони резиденцій президента Володимира Путіна та іншої російської еліти. („Голос Америки“)

■ Президента Туреччини переобрано на посаду

АНКАРА. – Чинний президент Туреччини 69-літній Реджеп Таїп Ердоган залишиться на чолі країни на ще один п'ятирічний президентський термін. Він випередив свого конкурента, опозиційного лідера Кемаля Киличдароглу за підсумками другого туру виборів 28 травня. Ердоган отримав підтримку 52.21 відс., у Киличдароглу – 47.79 відс. Президент України Володимир Зеленський привітав Р. Ердогана із переобранням. Туреччина з понад 85-мільйонним населенням знаходиться на роздоріжжі Європи та Азії і є членом НАТО. Ключовими питаннями на цих виборах були стрімке зростання інфляції та вартості життя, а також наслідки руйнівних землетрусів, які забрали понад 50 тис. життів. Перша тура виборів відбулася 14 травня, але Р. Ердоган тоді не здобув абсолютної більшості. Він дотепер не згодився на вступ Швеції до НАТО і також закупив російські системи протиповітряної оборони. У результаті США усунули Туреччину від проекту бойових літаків-винищувачів. Але Туреччина також була посередником в критичній угоді, яка дозволяє вивіз українського зерна, щоб запобігти глобальній продовольчій кризі. Р. Ердоган змінив посаду президента за церемоніальною домогучою, коли референдум у 2017 році відкинув парламентарну систему правління. („Associated Press“, „Європейська правда“)

■ США відзначили День пам'яті

ВАШІНГТОН. – Сполучені Штати відзначили День пам'яті 29 травня, коли нація вшанує тих, хто втратив життя на службі країні. Президент Джо Байден провів церемонію на Арлінгтонському національному кладовищі, де поховано близько 400 тис. ветеранів. Він поклав вінок на могилу Невідомого вояка. „Ми ніколи не повинні забувати про ціну, сплачену за захист нашої демократії“, – наголосив Джо Байден. Президент України Володимир Зеленський привітав американців у відеозверненні. Він висловив подяку американцям і високо оцінив боротьбу американського народу за свободу. „Ваша свобода встояла завдяки тим, хто за неї боровся. Наша свобода встоїть завдяки тим, хто бореться за неї“, – сказав він. Вперше День пам'яті у США відзначали в 1868 році, після закінчення Громадянської війни. День став федеральним святом у 1971 році. Від закінчення війни за незалежність у 1783 році, 646 тис. військових загинули в боях, а 539 тис. – від інших причин („Голос Америки“)

■ Японія застерігла Північну Корею

ТОКІО. – Японія застерігла Північну Корею, що вона зіб'є будь-який літаючий об'єкт, що загрожуватиме її території. Це сталося 29 травня – після того, як Пхеньян повідомив Японію, що невдовзі він запустить розвідувальний супутник. Аналітики вважають, що частиною плянів Північної Кореї, яка має ядерну зброю, є взяти на приціл об'єкти в Південній Кореї. Сеул долучився до пересторог Токіо, закликаючи Пхеньян утриматися від заплянованого запуску нової ракети. Протягом останніх місяців Північна Корея провела серію ракетних запусків, включно з новою міжконтинентальною балістичною ракетою. 30 травня Північна Корея повідомила, що запуск не вдавсь і ракета впала в море. Пхеньян додав, що плянує якнайшвидше провести новий запуск. („Reuters“, „BBC“)

УКРАЇНА СПОРТИВНА

Змагалися за Чашу світу

Олександр Вівчарик

СЕГЕД, Угорщина. – 11-14 травня в місті відбулися змагання за Чашу світу з параканое (дисципліна для спортсменів з інвалідністю). У змаганнях узяли участь 102 спортсмени з 23 країн світу.

Національну команду України представляли сім спортсменів. Золото для української збірної здобула Марина Мажула (байдарка). Це класифікація для веслярів, у яких відсутні функції тулуба, тобто працює лише плечовий пояс. М. Мажула мешкає в селі Замшани на Волині. Срібну медаль здобув Владислав Єпіфанов зі Сміли, який змагався на дистанції 200 метрів для веслярів з обмеженими фізичними можливостями, котрі усе ж можуть використовувати руки, тулуб і ноги для веслування.

Владислав Єпіфанов – крайній зліва.

У Києві відбувся „Пробіг під каштанами“

У Києві відбувся ювілейний „Пробіг під каштанами“. (Фото: Руслан Канюка)

КИЇВ. – У День Києва, 28 травня, провели традиційний щорічний „Пробіг під каштанами“. На ранок було понад 7 тис. зареєстрованих. Нашими амбасадорами стали близько 100 людей. Цього року збирали кошти для Центру дитячої кардіології та кардіохірургії.

Мета полягала у тому, аби зібрати 1 млн грн для потреб закладу. Ще одним учасником благодійної допомоги цього року є фонд SMART Medical Aid, який розпочав проект „100 карет швидкої допомоги Україні“. Завдання – зібрати кошти на карети швидкої допомоги для транспортування поранених у зонах бойових дій чи прифронтових зонах.

Долучилися до акції також Міністер охорони здоров'я Віктор Ляшко, українські лікарі, захисники, які нині перебувають у Києві, та ті воїни, які далеко від столиці. Захід об'єднав людей з усього світу. До спортивно-благодійної акції долучилися учасники у Словенії, Австрії, Канаді, США, Ірландії, Великій Британії та інших країнах світу.

Укрінформ

Тортури в російських...

(Закінчення зі стор. 2)

Приблизно те саме я чув від усіх в'язнів, яким вдалося вижити в російських катівнях на окупованих територіях. Хіба що „репертуар“ фізичних та психологічних тортур міг трохи відрізнитися. Але всюди і скрізь „російськість“ намагалися нав'язати знущанням. Усюди отримуючи зворотний ефект. Це наводить на думку, що метою було не так „культуртрегерство“, як садизм сам по собі. У цих катуваннях, в масованих обстрілах цивільних об'єктів в українських містах є просто жага завдати шкоди та заподіяти страждання.

Ще одна характерна риса – полоненим розповідають небилиці про становище на фронті. Не просто прибірюють чи перебільшують, а буквально створюють фантастичну реальність. „Російський світ“ – це тортурний ілюзій, фантазмагорія, можлива лише у атмосфері насильства та відсутності інформації.

Грани.ру

Українка стала чемпіонкою

СТРАСБУРГ, Франція. – Українська тенісистка 28-літня Еліна Світоліна перемогла 24-літню росіянку Анну Блінкову 27 травня у фінальних змаганнях турніру Жіночої тенісної асоціації (WTA), який відбувся у Франції. Е. Світоліна виграла з підсумком 6-2, 6-3. Вона заявила, що всі отримані з турніру гроші передасть для дітей в Україні. Свою перемогу вона присвятила Україні. Вона часто виступає публічно проти допущення російських і білоруських атлетів на міжнародні турніри.

„The Kyiv Independent“

Українці змагалися у Чикаго

Українські ветерани в Чикаго. (Фото: Consulate General of Ukraine in Chicago)

ЧИКАГО. – Українські ветерани взяли участь у забігу, який традиційно щорічно відбувається в американському місті Чикаго на Memorial Day Weekend. Під цей забіг Київський комітет Міжнародної асоціації міст-побратимів Чикаго (Kyiv Committee of Chicago Sister Cities International) сформував команду „Run For Ukraine“, серед учасників якої були українські воїни, які захищали Україну від російської збройної агресії у 2014-2015 роках. У благодійній акції на підтримку Revived Soldiers Ukraine взяли участь герої Збройних сил України, які перебувають в США на реабілітації.

Укрінформ

Перемогли на турнірі

БУКАРЕШТ. – 17 медалей везуть додому з Румунії українські борці вільного стилю, які виступили на молодіжному турнірі Dumitru Pîrvulescu & Vasile Iorga. Команда здобула 10 золотих, шість срібних та бронзову нагороду. У змаганнях взяли участь представники 20 країн. Юнаки стали переможцями у командному заліку, а дівчата посіли друге місце.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

На виставці – українське військо

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 23 травня, у день, коли радянськими спецслужбами у 1938 році був убитий український військовий та політичний діяч, командир Січових стрільців, командант УВО, засновник та голова ОУН Євген Коновалець, українці вшановують День героїв. Саме цього дня в обласному краєзнавчому музеї презентували тематичну виставку „Воїни. Історія українського війська” від Українського інституту національної пам'яті.

Старший науковий співробітник відділу історії Сергій Мілютин розповів про історію створення та військові традиції українського війська від часів давньої Русі до наших днів.

Виставка ознайомлює з особливостями одностроїв та зброї, які були характерні для різних історичних епох та формацій українського війська. Організатори виставки спробували показати

Сергій Мілютин розповідає про історію українського війська.

ти шлях, який пройшли війська України від Русі до сьогодення.

Учасники сучасної російсько-української війни на світлинах представляють Збройні сили України.

Матері посадили алею дубів

Михайло Михайлинин

ЗАРВАНИЦЯ, Тернопільська область. – 3 нагоди Дня матері у Марійському духовному центрі „Зарваниця” відбулася проща матерів загиблих воїнів. Митрополит Тернопільсько – Зборівський Василь Семенюк відслужив Літургію і звернувся із зворушливою промовою до матерів героїв.

Також зі словами вдячності виступив начальник Тернопільської обласної військової адміністрації Володимир Труш: „Дякую вам, що вихова-

Матері моляться за мир.

У Зарваниці буде пам'ятна алея дубів.

ли таких відважних хлопців, завдяки жертвості яких ми зберегли Україну. Відвагою ваших синів захоплюється весь світ. Їхній подвиг завжди пам'ятатиме країна”.

В пам'ять про захисників України матері військових висадили алею дубів під гаслом „Він вітром тобі шепотітиме, мамо”. Ці рядки взяті з поезії Галини Британ про важку долю мами, яка втратила на війні сина.

Алея буде нагадувати про нескорених воїнів, які віддали найдорожче життя за рідну Україну.

Котів і собак врятували від москалів

Олександр Костирко

СТАНІСЛАВЧИК, Черкаська область. – 80 котів і шість собак родина Кирносенків привезла з Костянтинівки, що на Донеччині, в село Станіславчик під Черкасами, де оселилася родина. Розглядалось чимало варіантів, але вирішили приїхати саме до цього села. Тетяна Кирносенко розповідає, що тут дуже добрі люди, а донька Оксана знайшла роботу в сусідньому селі.

У сільському будинку живуть зараз 10 власних котів подружжя, інші 70 – у літній кухні. Як везли їх на Черкащину, розповів Олександр Кирносенко: „У нас є собака Вегас, то його теж взяли з собою, сидів між нами спереду. Хтось був на задньому сидінні, хтось на підлозі у салоні. Собака постійно щось хотів побачити, а коти були напружені – то співали, то затихали. Дорога важка. Від нашої Костянтинівки до Черкащини майже 700 кілометрів. До кордону Донецької області було зовсім тяжко, бо рух був напружений. З одного боку люди виїжджали, а військові – навпаки, заїжджали туди. За Донеччиною було трохи легше, бо не було вже тієї напруги, що там. Увечері ми вже були на місці, а близько півночі, після нас, приїхала дочка Оксана Шелудченко з волонтерами UAnimals і рештою

Оксана Шелудченко з своїми підопічними. (Фото: Олександр Костирко)

(Закінчення на стор. 9)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Посланець Китаю щодо війни в Україні

НЮ-ЙОРК. – Китайський посланець Лі Гуйей, якого Пекін відправив на переговори з представниками європейських країн щодо війни Росії в Україні, намагається переконати європейців підтримати негайне припинення вогню в Україні і дозволити Росії затримати контроль над окупованими територіями. Про це повідомила газета „Вол Стріт Джорнал” 26 травня з посиланням на інформації посадовців, наближених до переговорів. Посадовець, з яким говорила газета і який був присутнім на зустрічі з Л. Гуйеєм припустив, що його роля є перевірити єдність Заходу щодо підтримки України. „Ми повідомили, що замороження конфлікту не відповідає інтересам міжнародної спільноти”, – цитує газета слова посадовця. США вітають, що Китай розпочав діалог з Україною, але не мають великих сподівань від місії китайського посланця, сказав радник Державного департаменту США Дерек Шол 23 травня. Китай підтримує активні відносини з Росією, але ознак того, що Пекін готовий використати свій вплив на Росію, щоб припинити війну проти України, покищо небагато, каже посадовець. Після зустрічі з Л. Гуйеєм 26 травня, заступник генерального секретаря ЄС з питань політики Енрік Мора заявив, що ЄС наголошує на необхідності поважати суверенітет України. („Голос Америки”)

■ Українці розпочали навчання

ШТУТГАРТ. – Приблизно 200 українських вояків 26 травня розпочали навчання на танках „Абрамс” на військових полігонах в Німеччині. До цього озброєного батальйону додатково долучилися 200 вояків, які зосереджуються на унікальних вимогах стосовно заправки й технічного обслуговування танків. Навчання проходять на місці перебування Армії США в околиці Графенвер, де знаходиться центр навчань Армії США в Європі. Представник Армії полковник Мартин О’Данел сказав, що навчання „представляють продовження всесвітніх зусиль під керівництвом США та з підтримкою 50 країн допомогти Україні обороняти себе від брутальної та неспровокованої війни Росії”. Спочатку США не хотіли давати танки „Абрамс” українцям, але з часом поширили кількість систем озброєння, які вони готові додати до арсеналу України. Від початку війни Армія США в Європі провела навчання кількох тисяч українських вояків на своїх базах в Німеччині. Інші союзники проводять подібні навчання в інших місцевостях Європи. („Stars and Stripes”)

■ Байден отримав запевнення від Зеленського

ГІРОШІМА. – Президент США Джо Байден 21 травня сказав, що Президент України Володимир Зеленський особисто запевнив його, що Україна не вживатиме бойові літаки-винищувачі американського виробництва „F-16” для атак на російську територію. Він це сказав на пресовій конференції в Гірошімі, де відбувалась конференція голів країн великої сімки „G7”. В. Зеленський зустрівся з американським президентом та іншими світовими провідниками в Японії. Два дні раніше Джо Байден оголосив, що США допоможуть у навчанні українських пілотів на сучасних бойових літаках, включно з „F-16”. Україна вже довго просить західних союзників надати їй сучасні бойові літаки для захисту від Росії. Багато з них вагаються, щоб не розширити війну на територію НАТО. Тепер США дозволили союзникам надавати ці літаки Україні. („USA Today”)

■ Вшанування пам'яті Євгена Коновальця

РОТЕРДАМ. – У Нідерландах відбулися меморіальні заходи зі вшанування пам'яті видатного українського політичного та військового діяча, голови Проводу українських націоналістів, полковника УНР Євгена Коновальця, який вбитий 85 років тому радянською агентурою. Українська громада та співробітники Посольства в Нідерландах поклали квіти на могилу Є. Коновальця. (Укрінформ)

Де помилка, а де рація Генрі Кісінджера

Серед світових подій, котрі сталися за останні тижні і котрі немало мірою торкаються України, є одна особливо значуща і водночас контрверсійна, тобто сприйнята в українському суспільстві і з схваленням, і з осудом. Маємо на увазі багатогодинне інтерв'ю Генрі Кісінджера для британського журналу „The Economist” 19 травня.

Мова йшла про головні проблеми сучасного світу і про його дальшу долю. А хто може щось істотне сказати, як не цей визначний американський діяч, надзвичайно плідний дипломат, колишній Державний секретар США, лауреат Нобелівської нагороди миру, автор і головний виконавець „політики розрядки”, котра колись, у 1970-ті роки, розвіяла небезпечну напругу у взаєминах Америки з Китаєм і Радянським Союзом?

З тих часів міжнародне життя не стало, на жаль, безхмарним, про що мріяв Г. Кісінджер. Людство знову дійшло до небезпечного протистояння між демократією і тоталітаризмом, й лінія розлому донедавна, до 24 лютого 2022 року, пролягала по кордоні між Україною та Росією. Саме тому путінська Москва, злякавшись впливу демократичної України, пішла на неї кривавою великомаштабною війною.

Здавалося б, для всіх все зрозуміло. Аж ні. Рік тому під час виступу на Давоському економічному форумі Г. Кісінджер порадив Україні поступитися своїми територіями, чим викликав гостру і недвозначну критику з боку Володимира Зеленського. Президент України знайшов такі сильні слова й аргументи, що вони не могли не подіяти. Й от уже в липні того ж 2022 року Г. Кісінджер в інтерв'ю для німецького телеканалу „ZDF” радикальним чином змінив свою позицію, заявивши, що Україна не повинна поступатися власними територіями.

Ще виразніше проукраїнське наставлення Г. Кісінджер виявив у згаданому вище інтерв'ю для „The Economist”. Ось дослівна цитата: „...Зараз ми озброїли Україну до такого рівня, коли вона буде найкраще озброєною країною, але при цьому матиме найменш стратегічно досвідчене керівництво в Європі. Якщо війна закінчиться так, як вона, ймовірно, закінчиться, коли Росія втратить багато своїх здобутків, але збереже Севастополь, ми можемо отримати незадоволену Росію, але також незадоволену Україну – іншими словами, баянс незадоволення. Отже, для безпеки Європи Україні краще бути в НАТО, де вона не зможе ухвалювати національні рішення щодо територіальних претензій”.

Буде чи не буде так – це тільки версія, однаке в середовищі українських коментаторів вона викликала рішучий спротив. Бо, по-перше, хто вирішив, що Севастополь залишиться в Росії? По-друге, Україну візьмуть в НАТО і в Європейський союз саме для того, аби її контролювати, тобто позбавити суб'єктності, права бути собою? Об'єднана Європа і Америка бояться, що Україна стане занадто незалежною? Це, певна річ, наперед принижує українців, які засвідчили свою національну гідність в Студентській, Помаранчевій і Революції 2014-го.

Що на це можна відповісти? Гідності і незалежності українців не позбавить ніхто, якщо вони самі її не зречуться. А закид Г. Кісінджера з приводу стратегічно недосвідченої київської влади належить прийняти, бо на це є більш ніж досить підстав. Яка там стратегія, коли держава не годна вилізти з болота корупції, й скандали йдуть один за одним.

Вже після інтерв'ю в „The Economist” „Українська правда” опублікувала чергове журналістське розслідування під заголовком „Спецмародери. Як імпортери зброї вивели з країни мільярди гривень у розпал війни”.

І хтось когось хоче переконати, що Україну не треба контролювати?

ІСТОРІЯ

Зображення козаків та європейських найманців знайдені у Батурині

Цитадель фортеці Батурина XVII ст., реконструйована 2008 р. на основі археологічних досліджень. Аерофото з архіву заповідника „Гетьманська столиця”. Знімок укріплень з брамою Ольги Сергієнко.

Д-р Володимир Мезенцев
Спеціально для „Свободи”

Через агресію росії в Україну минулого року розкопки у Батурині Чернігівської обл. було скасовано. Однак археологи та історики у Канадському інституті українських студій (КІУС) Альбертського університету, Чернігівському університеті та Національному історико-культурному заповіднику „Гетьманська столиця” в Україні продовжили дослідження історії та культури цього міста і публікації в умовах війни на основі багатих матеріалів розкопок там у 1995-2021 роках.

Батуринський проект адмініструє Центр українських історичних досліджень ім. Петра Яцика при Торонтському відділі КІУС. Колишній директор КІУС, видатний історик гетьманської держави проф. Зенон Когут є засновником і академічним дорадником проекту. Його виконавчим директором є д-р Володимир Мезенцев (КІУС, Торонто). Керівником Батуринської археологічної експедиції є співробітник заповідника „Гетьманська столиця” у Батурині археолог Юрій Ситий.

Дотепер це місто щасливо уникло російської окупації, бомбардувань і руйнувань. Там збереглися усі музеї старожитностей та експонати місцевого заповідника, реконструйовані цитадель, палаци гетьманів і церкви XVII-XIX ст.

1669 року Батурин став столицею козацької держави. Місто досягло зеніту свого розвитку за правління можновладного й освіченого гетьмана Івана Мазепи (1687-1709 рр.). Тоді він і столиця країни козаків були знані у Центральній і Західній Європі.

1708 року гетьман уклав союз зі Швецією і повстав проти тиранічного правління Москви над козацькою Україною. В ході придушення царем Петром I повстання І. Мазепи російське військо тотально зруйнувало Батурин. За вірність гетьманові і збройний спротив царські карателі винищили залого та всіх цивільних мешканців, загальною до 14 тис. батуринців, пограбували й спалили місто.

Гетьман Кирило Розумовський (1750-1764 рр.) відбудував та засе-

лив спустошений Батурин і повернув йому статус столиці козацької держави. Однак після її скасування російською імперією 1764 року та особливо після смерті останнього гетьмана у 1803 році місто поступово занепало і перетворилося на селище в період бездержавності України. За роки незалежності Батурин відродився як місто й став головним центром збереження, вивчення та популяризації історичної і культурної спадщини столиці козацької держави та гетьманської слави. Навіть у тяжкий воєнний час музеї старожитностей, знамениті гетьманські палаци та скульптурні монументи батуринського заповідника оглянуло 11,490 відвідувачів зрілого й молодого віку.

В Україні нового часу огрівальні печі звичайно облицьовували керамічними кахлями. Кахляні печі були головною окрасою інтер'єрів житлових будинків. У Батурині виробництво пічних кахлів найбільше процвітало за І. Мазепи. За 25 років розкопок міста у Музеї археології зібрано одну з найзначніших в Україні колекцій ранньомодерних кахлів. Вони оздоблені переважно рослинними і геометричними рельєфними орнаментами та рідше зображеннями людей, янголів, тварин, птахів, гербів і релігійних символів.

Унікальними знахідками серед керамічних виробів козацької держави є кахлі Батурина з образами піших європейських офіцерів. Вони прикрашали печі осель козацької еліти Мазепиної доби, залишки яких розкопали археологи. На двох знайдених однотипних кахлях, розписаних зеленою, жовтою і брунатною поливою, є рельєфи стилізованого пішого воїна у профіль з бородою, вусами й довгим волоссям чи перукою. Він вбраний у мундир, підперезаний поясом, і крилатий капелюх та тримає у руці меч лезом догори. До його лівого стегна причеплена шабля, а на праве плече покладено вигнутий лук.

На кахлі близько 1700 року, вкритій рідкісною бірюзовою глянцю, рельєфно фронтально зображено

(Закінчення на стор. 14)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або його видавця.

ОЧИСТИМ НАШУ МОВУ

Українська мова страждає

Левко Хмельковський

Відчутну роль у моєму дозвіллі відігравали закордонні детективні фільми. Особливо ті, в яких я бачив Пуаро, міс Марпл, інспектора Мерге... Закортіло подивитися українські теледетективи. І тут я наразився на розчарування. „Відділ 44“ – український російськомовний телесеріал виробництва компанії „Про-ТВ“. Прем'єра серіалу відбулась 1 вересня 2015 року на телеканалі ICTV. Серіал транслювався у 2015-2016 роках, всього було відзнято 100 серій. Дешевенькі сюжети, за кадром неправдано великий гуркіт музичного супроводу. Провідний продюсер серіального напрямку Film.ua Group Володимир Ісат пояснив в Інтернеті: „Це суто український, виключно київський російськомовний продукт. Головним героєм серіалу є місто Київ. У нас знімаються виключно українські актори“.

То неже „виключно українські актори“ не володіють українською мовою? Виявилося, що рідної мови вони просто бояться. Навіть соромляться. Це з'ясувалося при обговоренні серіалу „Черговий лікар“. Продюсер Film.ua Group Ірина Костюк повідомила: „Це єдиний серіал, який Film.ua знімає українською мовою. За що особлива вдячність каналу „Україна“, який на це наважився. Для них – це ризикований крок, бо аудиторія каналу переважно зосереджена на сході. Перші п'ять хвилин перегляду глядачі каналу звикатимуть до мови, але вони швидко „втягнуться“ завдяки міцному сюжету та інтризі. Ми дуже стараємося, щоб мова була живою, не надто літературною“.

Отже, маємо вже дві мови – живу і літературну. Уявлення про „живу мову“ в мене склалося, коли почав читати в мережі обговорення нових фільмів.

Фільм „Черговий лікар“, пишуть, має два медичних кейси, про це підбала шоуранер серіалу. Фільм знімали для „офпрайму“, але він може бути і в праймі. А фільм „Володимирська, 15“ взагалі перебуває в топі

кінопродукції. Це – „топовий фільм! Взагалі цей фільм – це процедурал, пояснюють кінорежисери. Це повноцінний ситком, а не скетчком! Зрозуміли? Не дуже знаючись на „живій мові“, все ж мушу зауважити, що навіть назва останнього з цих фільмів позичена у москалів, які з 1980 року мають детектив „Петровка, 38“.

Ряд серіалів позначені „Росія-Україна“. Серед них – фільм 2018 року „Доглядальниця“. Пише телеглядачка Ірина Шараєва: „Фільм на кшталт найгірших українських серіалів. І навіть гра російських акторів не рятує. Один лежить без їжі та води і навіть непогано виглядає! У чому сенс неможливо зрозуміти, крім того, що знову одні погані люди хочуть відібрати бізнес у інших хороших людей, ну і без коханки тут ніяк не обійтися! Психічно хворого сінка возять на візку гуляти, ніби в нього ноги відійшли! Другий пропонує влаштувати на себе замах, щоб роздобути гроші і тут же забуває про це і сідає в машину! Фантазія сценариста не має меж, але фільм дивитися просто неможливо! Цілковите марення і невідомо, коли воно закінчиться“. Зате російською мовою!

„Росія-Україна“ позначені як виробники фільмів „Особисте життя слідчого Савельєва“ (2012), „Синдром дракона“ (2012), „Пес“ (2015), „За законами воєнного часу“ (2016 – хоробрі чекісти у Києві 1941 року), „Смерть шпигуна“ (2012 – подвиги радянської контррозвідки СМЕРШ) і так далі. То у нас війна чи співпраця?

Розчарований у кінематографії, я перейшов до інформаційних служб. Отут вже „жива мова“ є не лише у праймі, а взагалі панує у стрімі!

На жаль, сучасна лексика дуже засмічена. Усе реалізують – постанови, будови, карні м'ячі, допомогу... „Академія реалізовує благодійний проєкт“. Також є важливий стрім, почали донатити, провели саміт, модерував захід, дислокація, омбудсмен, сюрпризи, ретвінув карту, менеджмент, флот будемо кенцелювати, літературний івент, промоніторив... Схаменіться, люди!

Суддя вбив воїна...

(Закінчення зі стор. 2)

який надав дозвіл на примусове відібрання біологічних зразків у винуватця пригоди.

Державне бюро розслідувань за процесуального керівництва Київської міської прокуратури розпочало досудове слідство. Суддю затримали. Йому загрожує від п'яти до 10 років ув'язнення з позбавленням права керувати транспортними засобами терміном до 10 років. Крім того, правоохоронці готують звернення до Вищої ради правосуддя щодо надання згоди на утримання судді під вартою. Загиблий Вадим Бондаренко родом із Черкаської області. У нього залишилися дружина та двоє маленьких дітей. Його батько та брат перебувають на фронті.

27 травня Вища рада правосуддя надала дозвіл на утримання під вартою судді Тандира, таким чином задовольнивши подання заступника

Вадим Бондаренко

Генерального прокурора. Печерський суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до 21 липня без можливості внесення застави.

„Вечірній Київ“, Укрінформ

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Цвинтар – це музей та пам'ятник історії

Могили Дмитра Донцова, Ніни Строкатої-Караванської та Святослава Караванського.

Аскольд Лозинський

Кладовище часто щось більше, ніж просто місце поховання. Це музей та пам'ятник історії. Пригадую, коли мої діти були маленькими, я відвідував з ними Личаківський цвинтар у Львові, щоб розповісти їм про частину української історії, яка стосується саме західної України. Відверто кажучи, я вагався, коли мова зайшла про Байковий цвинтар у Києві, оскільки мої діти були дуже маленькими, і я не знав, як представити ролі багатьох нечестивих людей, які там поховані. Щербицького і йому подібних краще забути? У кращому випадку це тема для дискусій і аналізи.

Цвинтар св. Андрія в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерсі, є місцем щорічного паломництва нашої родини в неділю після Великодня за юліанським календарем. Згідно з українським православ'ям є традицією відвідувати могили близьких, прикрашати їх і поминати померлих у молитві. Усю мою родину, яка похована в США, можна там знайти.

Нашою сімейною традицією стало молитися на могилах чотирьох видатних українців, чії могили дещо занедбані, оскільки в кожному випадку покійний не залишив нащадків, але, безперечно, заслуговує нашої уваги та молитов. Це поет і письменник Євген Маланюк, ідеолог українського інтегрального націоналізму ХХ ст. Дмитро Донцов та дисиденти та багаторічні політв'язні Ніна Строката-Караванська та Святослав Караванський.

Є. Маланюк народився в Архангороді Херсонської губернії. Помер 55 років тому в США. Д. Донцов народився в Мелітополі. Помер у Монреалі 50 років тому. Н. Строката-Караванська народилася в Одесі, померла в США 25 років тому. Її чоловік С. Караванський також народився в Одесі. Він помер у США у 2016 році.

Кожен із них був дуже вагомим у мозаїці державного будівництва України сучасності. Про кожного з цих людей написано багато, і багато

з цього доступно в Інтернеті. Я закликаю читачів цього матеріалу переглянути це. Заради стислості я наведу тільки одну цитату, написану недовго після смерті Йосипа Сталіна, коли багато його злочинів викривали самі його спільники тих злочинів. Д. Донцов у серпні 1954 року писав: „Так званий цивілізований світ явно втрачає історичну пам'ять. Звідси його нерозуміння російських справ, а серед них і дивний для того світу феномен московського каяття. Починаючи від перших „показових процесів“ над старою більшовицькою гвардією і до каяття Берії, це явище залишається для Заходу загадкою. Правда, ми вже зрозуміли, що московська система тортур, фізичних, моральних і „науково-медичних“ з її „brain washing“, дає неймовірні результати. Але хіба ця диявольська система не є причиною цього покаяння?“

Крім круглих роковин відходу у вічність щонайменше трьох і місць народження всіх чотирьох, адже саме в цих місцях нині точиться найстрашніша війна, що є актуальним для окремої згадки сьогодні, цей вислів Донцова є не лише пророчим, а й дуже актуальним, зокрема коли сьогодні зокрема на Заході пишуть майже виключно про злочини Путіна та фантазують про його стан здоров'я. Навіть критики донцовського інтегрального націоналізму повинні взяти до уваги написане Донцовим.

Сьогоднішня війна в Україні є тільки ще одним прикладом кричущої агресії Москви, яка включає не тільки Путіна, але навіть москальських матерів. Треба переконувати про необхідність зруйнувати чи розчленувати на національні держави цю все ще „імперію зла“. Вона залишатиметься злом до тих пір, поки її дозволено існувати. Чи після смерті В. Путіна світова спільнота буде задоволена докорами сумління, які розіграють для них на світовій арені такі поплічники Путіна, як Сергій Лавров, і чи повернеться до „business as usual“?

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Збори Товариства „Свята Софія“

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 21 травня відбулися звітно-виборчі збори Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США (ТССА). Відповідно до статутів товариства, такі засідання відбуваються кожні п'ять років з метою підбиття підсумків діяльності ТССА та обрання дирекції і езекутиви.

Голова товариства Ірина Іванкович представила детальний звіт за період від 2018 року. За її словами, більша частина діяльності Товариства припала на пандемію коронавірусу та війну в Україні. Товариство вело активну діяльність у таких основних векторах: науково-просвітницький, видавничий, виховний, благодійний, гуманітарний. Товариство тісно співпрацює з Осередком праці НТШ, Інститутом східно-європейських студій ім. В. Липинського, Представництвом ТССА в Україні, Українським освітньо-культурним центром, Союзом українок Америки, держав-

ними обласними структурами в Україні, „Живим ТБ“, єпархіями та екзархатами УГКЦ, „Лицарями Колумба“, Лігою українців католиків, „Нашою українською рідною школою“, Сестрами ЧСВВ, вищими навчальними закладами (Манор-коледж, Львівський національний університет, Тернопільський державний педагогічний університет, Marshall University та ін). Товариство уділяє стипендії студентам вищих духовних семінарій та надає фінансову допомогу релігійним установам.

Товариство активізувало свою діяльність у громаді, спрямувало свою діяльність на всі верстви української діаспори – від дітей до людей похилого віку.

За звітний період було проведено 45 викладів на різноманітні теми; презентації видань ТССА в Україні, США та Італії; дев'ять конкурсів деклямації для учнів „Нашої української рідної школи“ та учениць

Учасники зборів (сидять): Ірина Іванкович та Леонід Рудницький. Стоять (зліва): Володимир Базарко, Юрій Ісаїв, Вікторія Сінгалевиц, Андрій Живачівський, Оксана Кобулей, Олександра Головач-Вебстер, Михайло Татарчук, Юрій Данилів, Микола Рудницький.

Академії св. Василя Великого; чотири наукові симпозиуми та конференції; три тижневих табори для дітей Філядельфії та околиць та 26 англomовних християнських таборів в Україні; два тритижневі благодійні школи англійської мови у Заздрості (2018 та 2019 рр.), а також дві в режимі онлайн на час пандемії; два тижневих майстер-класи з англійської мови для курсантів Військово-морського ліцею ім. Віце-адмірала В. Безкоровайного; реколекційно-методичні семінари для вчителів англійської мови на базі Музейно-меморіального комплексу „Рідна хата“ ім. Патріярха Йосифа Сліпого в селі Заздрість; три екуменічних майстер-класи для християнських аніматорів Філядельфії; чотири телемости для

учасників Школи англomовних християнських аніматорів та молоді Саскатунської єпархії; благодійні курси для ветеранів АТО та військових капеланів; дев'ять благодійних майстер-класів на підтримку ЗСУ, два благодійні ярмарки, сім розіграшів лотерейних призів.

З 2018 року Товариство проводить благодійні курси англійської мови для вимушено переміщених осіб. До цієї ініціативи у 2022 році долучилися Український освітньо-культурний центр та Манор-коледж.

За звітний період Товариство видало 20 обіжників Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого; п'ять річних бюлетнів ТССА, які

(Закінчення на стор. 15)

Повідомлення для Членів 162-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го червня 2023 року обов'язки секретаря 162-го Відділу УНСоюзу перебрала нова секретарка - **Йоланта Федорійчук**. Просимо всіх членів відділу звертатися в усіх справах членства та життєвого страхування в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Jolanta T. Fedorijczuk
3520 Sussex Ln.
Philadelphia, PA 19114
215-632-8560

EFFECTIVE 04/03/2023

CHECK OUT UNA'S NEW ANNUITY RATES

AND REACH YOUR RETIREMENT GOALS!

NEW
MULTI-YEAR
GUARANTEED
ANNUITY (MYGA)

4.25% 3-YEAR MYGA

4.50%* 5 YEAR

2ND YEAR 4.00%

4.75%* 7 YEAR

2ND YEAR 4.00%

5.25%* 9 YEAR

2ND YEAR 4.50%

3RD YEAR 4.00%

*FIRST YEAR RATE.

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.
RATES SUBJECT TO CHANGE.
NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

Атака...

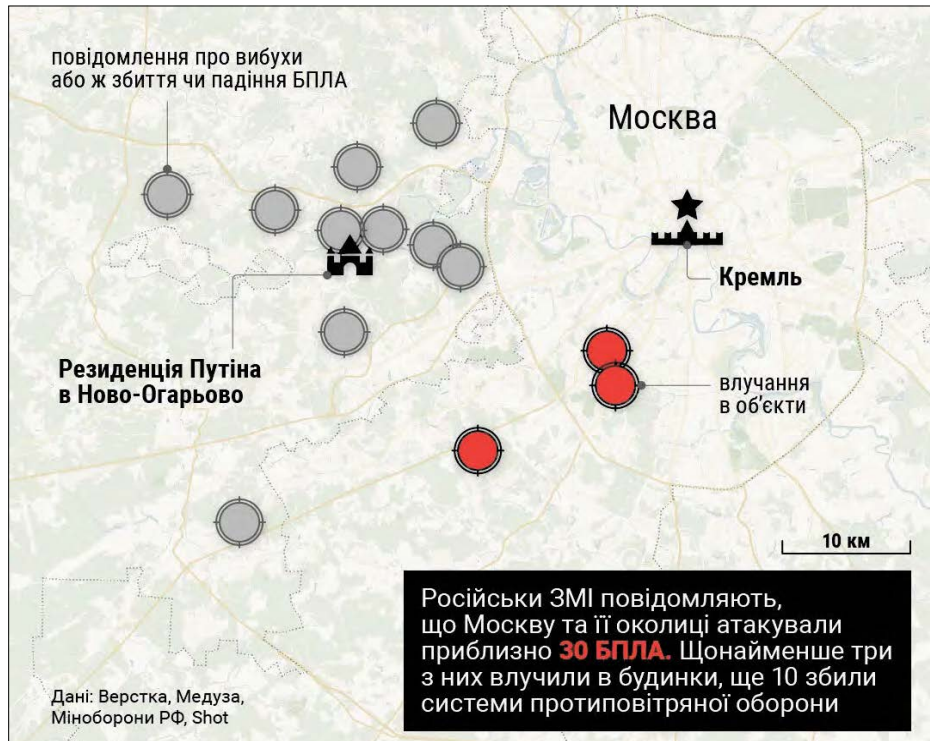
(Закінчення зі стор. 1)

Знищено військові склади

У захоплених російською армією Маріуполі та районі було завдано ударів по ворожих базах та знищено військові склади з боєкомплектами. Кількість ударів по базуванню російських окупантів на маріупольському

напрямку збільшується. Зокрема, були нанесені удари у Юр'ївці, Нікольському та Урзуфі. У Маріупольському районі фіксували вивезення „Уралами“ і „КаМАЗами“ вбитих та поранених військових Росії після ураження їх баз в Юр'ївці, де влучили не лише у ворожий склад боєкомплектів, але й у центр керування.

Укрінформ, Радіо Свобода, Мілітарний портал України

Удар безпілотниками по Москві 30 травня 2023 р.

Авкціон...

(Закінчення зі стор. 3)

суверенітету України. На жаль, багато з них поклали у цій боротьбі свої життя. Усі вони – справжні Герої. Пам'ятатимемо кожного, хто зробив неоціненний внесок у наближення нашої української перемоги.

Під час авкціону ціна деяких лотів зростала у рази. Найбільше – по 20 тис. грн віддали за велику розписану

гільзу „Ніколи я не стану на коліна“ та картину із зображенням коня. Свої музичні вітання присутнім дарували артисти Черкаського обласного музично-драматичного театру ім. Т. Шевченка. В результаті авкціону зібрали майже 400 тис. грн. Їх спрямують на придбання бойових дронів для одного з військових підрозділів.

Після заходу його учасники здійснили покладання квітів до меморіалу полеглим захисникам України на площі Слави.

Котів і собак...

(Закінчення зі стор. 5)

тварин. Велика подяка цим людям, вони дуже багато роблять.

Це лише ті коти, яких зібрали у Костянтинівці, розповіла О. Шелудченко: „Багато було підкинутих кошенят, викинутих на вулицю котів. Деяких підкидали прямо мені під двір, бо вже знали, де я живу. Когось люди просили забрати, коли виїжджали. Були такі тварини, що я розуміла: якщо їх не заберу, то вони залишаться просто на вулиці“.

Жінка займається допомогою тваринам із 2012 року. Іноді, що рятувати тварин, зооволонтерка рятувала й людей: „Коли я вже виїжджала, то в Костянтинівці лишалася одна 76-річна жінка, волонтерка, яка не могла евакуюватися через котів, які в неї жили. І я сказала їй: „Вам треба виїжджати“, а самій довелося забрати її 15 котів. І вона виїхала. Зберегти життя людини – це теж важливо“.

„Переїзд був складним, – розповідає Оксана. – Волонтерська організація підготувала клітки, ми посадили туди собак і котів, всі дружно поїхали. Зупинялися на заправці, відкривали, дивилися, як вони. На блокпосту нас зупинили й питали, що веземо. Відповіли, що ми волонтери й веземо

тварин. Там нам вручили котика, який був хворий і попросили, щоб забрали. Котика назвали Петриком. Нині він живе разом з іншими тваринами. Ми ще з дитинства підбирали котиків і несли їх додому“.

Врятованих треба годувати. Спочатку, розповіла Тетяна, давали тваринам лише сухий корм. Однак на це йшло близько 20 тисяч гривень на місяць. Тому довелося переглянути раціон: „Додали в їхній раціон ще й кашу з суміші різних круп. Кашу коти їдять теж із задоволенням, а сухі корми їм нині видають як ласощі. На тиждень для тварин треба близько 50 кілограмів корму, а отримує родина як переселенці явно недостатню допомогу. Коли про них дізналися небайдужі люди та потроху почали допомагати тирсою, ліками, кормами. Навіть з далекої Алабами завдяки землячці Людмилі Зідісіній доставили невелику допомогу“.

На те, щоб облаштувати нове місце проживання котів, пішов приблизно місяць, розповіла Т. Кирносенко. Треба було й у дворі наводити лад, і в приміщенні, будувати для них вольєр. Коли шукали будинок, у якому можна зупинитися, була важливою і наявність господарських приміщень, тому що тварин треба було десь розмістити, а взимку ще й усе це опалювати.

Вели мову про книги Василів-Базюк

10 травня у залі бібліотеки у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії літературна візитівка зацікавила студентів академії, викладачів, учителів-словесників, істориків. Тема: „Дороги життя, історія України у творах Любови Василів-Базюк, канадської письменниці, українки за походженням, історикіні, почесної професорки історії, поетки, перекладачки громадської діячки“.

Л. Василів-Базюк – авторка історичних книг „У вирі тоталітарних режимів“, „Крізь пекло на землі“, „П'ять колосків“, „Дороги життя“, „Не вір“, „Новими стежками“, „У переможеній Німеччині“, „Стежками емігрантів з України“. Письменниця відтворює у повістях і романах дух епохи, свою біографію і біографію терпеливого українського народу.

Л. Василів-Базюк народилась 30 вересня 1929 року в селі Видерта на Поліссі. Батько – священник, службу вів українською мовою, брав участь в ОУН. 1944 року сім'я опинилась в американській зоні окупації Німеччини, у 1998 році виїхала до Канади. Вищу освіту здобувала в університеті Торонто, ступінь магістра – в університеті Онтаріо, Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки у Луцьку присвоїв звання почесного професора. Видала дев'ять власних книг, одну у співавторстві з істориком-архівістом Володимиром Рожком, другу – з доктором філософії Петром Слободянком.

„Подорожуючи по Україні 11 разів, зустрічаючи молодь у Житомирі, Кременці, в духовних семінаріях Луцька, Рівного та в академіях Києва, Львова, спостерігала, що молоді бра-

кує знання української історії. Не знаючи історії, дуже важко зрозуміти, що мусив пережити наш терпеливий український народ“, – пише у листах до читачів Л. Василів-Базюк. Вона дітей виховала українцями-патріотами, що володіють мовою держави своїх батьків, вболівають за неї, дієво допомагають.

Дочка Наталя лікує військовим очі, оперує (вона лікар-офтальмолог), організувала лікарів-офтальмологів, які всі склалися та закупили найбільш модерні інструменти, кілька комплектів та багато ліків – все це вислала до центрів у Львові, до Києва, Дніпра, Рівного.

На Хмельниччині у неї велика читацька родина. Марія Гринчишин, ветеран педагогічної праці, жителька Хмельницького, родину якої виселили з Лемківщини під час акції „Вісла“, поділилась враженнями про книги.

Надія Антонюк схвилювано розповіла про багатогранність проблем у книзі „П'ять колосків“, зацікавила усіх злочинним геноцидом радянської влади у російсько-фінляндській війні – знищенням планомірним у цій несправедливій загарбницькій битві українців.

Ніна Качеровська поділилась враженнями про книгу „Стежками емігрантів з України“.

П. Слободяннюк звернув увагу на актуальність проблем у книзі „У переможеній Німеччині“, про історію написання повісті у співавторстві із Л. Василів-Базюк та значення історичної літератури у формуванні громадянської позиції, національної гідності у молоді.

Полковник...

(Закінчення зі стор. 2)

Лілія зробила послугу, думаючи, що вона спілкується не з українцями гакерами, а з одним з офіцерів 960-го полку, який очолює її чоловік. З цим „офіцером“ вони домовились зробити фотосесію дружин офіцерів полку на аеродромі в парадних кітелях з медалями їхніх чоловіків.

Це дозволило розвідати цілі та зібрати вкупі всіх дружин російських пілотів і як наслідок зібрати додаткові дані, які корисні для подальшої розвідки. 16 березня 2023 року Л. Атрошенко надіслала фотографії цієї „патріотичної акції“. На груповому знімку зображено 12 дружин військових у формі та медалях

своїх партнерів на тлі літака Су-25.

Група „Кібер-спротив“ також опублікувала імена, звання, домашні адреси, номери паспортів та контактні дані 11 інших пілотів, чий дружини позували для фотографій.

Крім цього, Лілія постаралась зняти й декілька загальних плянів аеродрому та літаків, на яких нанесено рашистську символіку з літерою „Z“ прямо поверх червоної зірки.

„Кібер спротив“ – команда активістів, яка з 2014 року співпрацює з різними силовими структурами України, а також з волонтерами міжнародної розвідувальної спільноти InformNapalm, Центру „Миротворець“ та з Центром національного спротиву.

За матеріалами „Кібер спротив“ та InformNapalm

Дружини пілотів 960-го штурмового авіаційного полку Росії.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.00%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 18 травня 2023 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Створено єдиний електронний реєстр листівок української еміграції

Ігор Павлишин

Зараз важко встановити, які листівки української еміграції були випущені першими. Та й на загал, емігранти з українських земель кінця XIX-початку XX ст. не були достатньо організовані і національно свідомими, щоб зайнятися випуском суто українських листівок. Першими спробами випуску українських листівок можна вважати листівки видавництва „Свобода“, видавництва „Січ“ Мирона Сурмача, русинського видавництва Книгарні ім. Івана Наумовича, видавництва Яременка. Дійшли до нас також різновиди вітальних поштів початку XX ст., виготовлених у Франції та Німеччині, тематика яких зовсім не була українською, але за рахунок пресованих перебиток золотистого кольору „Христос Раждаєся!“ чи „Веселих свят!“ ці листівки були вельми популярні серед українців у шахтарських кварталах.

Наступним кроком в еволюції діяпорної листівки було виготовлення вітальної листівки, яка пересилалася в конверті. Видавництва для економії витрат на друкування таких листівок вирішили друкувати чотири сторінки листівки на одній сторінці (односторонній друк), а пізніше складати вчетверо, отримавши складану листівку. Деякі видавництва навіть склеювали внутрішні сторони після першого згину. Така тенденція виготовлення вітальних листівок протрималася до середини 1950-их років. Оскільки удосконалення обладнання та великі обсяги замовлень призвели до здешевлення друку, листівки набрали звиклого для нас вигляду ще й на якісному папері.

У 1960-1980-их роках кожна українська родина могла похвалитися своїм сімейним архівом (як неживаних, так і підписаних) листівок з нагоди різноманітних свят чи подій в родині чи громаді. На жаль, на сьогоднішній день, високі технології, інтернет, соціальні мережі витіснили листівку із ужитку. Лише мала частина української громади користується зараз поштовими відправленнями поштівки чи листівки.

Виглядає, що в завтрашньому дні листівка залишиться як наша цікава та барвиста історія, яка буде викликати приємні спогади у старшого покоління та розказувати підрастаючому поколінню, як і чим жили їхні батьки, дідуся та бабусі, про їхні зацікавлення, уподобання. І саме від нас залежить наскільки наші нащадки дізнаються про листівкову частину культурної спадщини українців за кордоном.

На сьогоднішній день у „Електронному каталозі української діяпорної листівки“ зібрано інформацію про понад 14 тис. листівок, випущених українською діаспорою. Діяпорні листівки, які описані в каталозі, можна умовно розділити по групах:

– вітальні листівки діаспори (різдвяні, великодні, вітання з днем народження, іменинами, одруженням, днем Матері, днем батька); листівки-нотатки (Note card), які несуть інформацію про українську історію, звичаї, традиції та культуру із зображенням картин українських художників, вишивки, ноти зі словами українських пісень, традиційні українські костюми різних регіонів України, листівки релігійної тематики, портрети українських героїв чи визначних особистостей; листівки-„цеглинки“, випущені для збору фондів на українські культурні цілі – побудову церков, культурних центрів, діяльність організацій, на боротьбу із радянським режимом чи допомогу жертвам репресій в СРСР;

– листівки-запрошення культурні заходи української громади: фестивалі, концерти, конференції, відзначення свят, річниць історичних подій чи ювілеїв, весілля, першого причастя; листівки періодів визвольних змагань українського народу – період Січових Стрільців (1914-1918 рр.), часів першої політичної еміграції (Гетьманату Скоропадського) та наступних еміграцій, періоду становлення Карпатської України (1939 рік), тематики УПА, дисидентського руху, відновлення Незалежності України; листівки, випущені поза межами України неукраїнськими видавництвами, на тематиці яких відчутно вагомий вплив української історії та культури; листівки, випущені в Україні, які відображають діяльність чи історію української діаспори.

Листівки з електронного каталогу виставляються для загального огляду на спеціально створений мережевий сторінці <https://ukremigrecards.omeka.net/>

На сьогоднішній день можна оглянути скани листівок авторства Едварда Козака (ЕКО), Юрія Козака (ЮКО) та Яреми Козака (ЯКО).

Якщо Ви бажаєте доповнити каталог інформацією зі своїх сімейних архівів і тим самим допомогти зберегти українську діяпорну листівкову спадщину для наступних поколінь українців та для історії діаспори, прохання звертатися до Ігоря Павлишина, тел. (646) 894-8534 або на електронну пошту: pavlishyn@hotmail.com.

Змінено вимоги до творів, що приймаються на Літературно-науковий конкурс Фондації УВУ

Повідомляємо, що з огляду на пов'язані з війною складнощі друку книжок в Україні, на цьогорічний Літературно-науковий конкурс Фондації Українського Вільного Університету дозволяється надсилати книги, які вперше вийшли друком не тільки протягом 2022 року, але й ті, які вийшли друком протягом 2021, але не були подані на наш минулорічний конкурс. Також на цьогорічний конкурс приймаються готові до друку макети книжок, підготовлені протягом 2022 року, котрі не змогли вийти в друкованому вигляді.

Друковані твори просимо надати вислати до 30 червня 2023 р. на адресу Фондації: **Ukrainian Free University Foundation, 136 Second Ave, New York, New York 10003**, а макети – у pdf-форматі на igornykoliuk@yahoo.com.

Фондація УВУ

UCU ESS CONNECTIONS

Wednesday, June 7th
7–8 p.m. EST via Zoom

Ukrainian Catholic University's English Summer School Program invites previous instructors as well as those interested in learning more about volunteering to teach English to UCU students for a fun and interactive online event. Learn more about the ESS program and catch up with fellow ESS Alumni!

Please contact Sophia Charron at scharron@ucufoundation.org or 412-883-0506 with any questions.

ABOUT ESS

The annual **English Summer School (ESS)** at Ukrainian Catholic University is an intensive English immersion course that provides opportunities for UCU students to spend two weeks during the summer fully immersed in the English language with native English speaking volunteers. This two week immersion experience takes place in Western Ukraine and also provides opportunities for spiritual growth and fun.

Opportunities to participate in the ESS teaching program are available in-person during the summer and online throughout the school year. With the help of volunteers from around the world, UCU students master the English language, allowing them to further their education in any part of the world.

REGISTER NOW!

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК – ТРИЗУБ

Lower State and County Line Roads, Horsham, PA
267-664-3857 ~ www.tryzub.org ~ info@tryzub.org

ФЕСТ З НАГОДИ ДНЯ БАТЬКА

Неділя, 18-ого червня

1:00- 1:30 попол. – Музика (Ігор Сипень)
1:30 - 3:30 попол. – Концерт
Школа Танцю "Волошки"
Вокальний Ансамбль "Соловейки"
Театральний Гурток "Дзвоники"
Ансамбль "Діти з України"

3:30-5:30 попол. - музика та живий спів ІГОРЯ СИПЕНЯ

Прийматимуться грошові датки на гуманітарну допомогу жертвам війни в Україні

Спонзор: **UKRFCU**
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

Впродовж дня: Фінали за Чаші Першого району
Аматорської Футбольної Федерації Америки

Традиційні українські й пікнікові страви та відсвіжуючі напитки!

Вступ та Паркування: Безкоштовно!!!

Рекомендовані **Футбольні Матчі - Гри**

2:00 PM (WPSL)
У.С.О. Тризуб Філадельфія - Воля
Vs Вашингтон Леви

4:30 PM (NPSL)
У.С.О. Тризуб Філадельфія vs. Торч Ф.К.

Відвідайте www.UkrainianNationals.com, щоб дізнатися про ціни квитків на NPSL та WPSL футбольні матчі та аби придбати їх заздалегідь!

НОВІ ВИДАННЯ

Мотронівка в долі Куліша і Ганни Барвінок

Надія Онищенко

Самойленко Г. В. „Пантелеймон Куліш і Ганна Барвінок: доля, Україна, любов (мотронівський період життя і творчості)“. Ніжин. НДУ ім. Миколи Гоголя. 2021. 174 стор.

Насичене цікавими розвідками літературознавче дослідження, написане з великою пошаною й любов'ю до Пантелеймона Куліша і Ганни Барвінок.

Спочатку автор ставив за мету описати Мотронівку як культурне гніздо Чернігівщини. Але доктор філологічних наук, професор Григорій Самойленко значно розширив рамки задуманого. Він увів у контекст імена й події, які наочно представляють українське культурне життя XIX і початку XX ст.

Садиба Мотронівка спочатку належала родині Білозерських. Михайло Білозерський (1772-1835), здобувши освіту в Київській духовній академії, служив повітовим предводителем дворянства в Борзні, одружився з Мотроною (1799-1857) родом із Силевичів по батьковій лінії. Після одруження проживали в Борзні, маючи декілька будинків. Коли під час пожежі будинки згоріли, Михайло заснував садибу за п'ять кілометрів від міста на безлюдному місці, викорчував великий дубовий ліс і заснував хутір Мотронівку.

У родині Михайла та Мотрони Білозерських народилося дев'ятеро дітей: Помпей, Олімпій, Віктор, Микола, Василь та Олександр, а також Надія, Любов і Олександра. Восьмеро народилися в Борзні, а найменша Олеся – у Мотронівці. Саме їй судилося оберігати, розвивати батьківське гніздо і бути його останньою господинею.

Яскравим акордом життя в Мотронівці стало весілля П. Куліша і О. Білозерської. Їх познайомив брат Олек-

сандри Василь, котрий, навчаючись на другому курсі історико-філологічного факультету Київського університету, у вересні 1842 року близько зійшовся з учителем Києво-Подільського училища і автором роману „Михайло Чернишенко“ П. Кулішем. Михайло запросив Пантелеймона разом відсвяткувати Різдво 1842 року з його рідними на хуторі, де й сталося знайомство 15-річної Лесі з Кулішем. Події цього вечора Ганна Барвінок пізніше (1909) описала в нарисі „Спогади про знаємність Куліша з домом Білозерських“.

„Мати зараз прохала до столу гостя. Посадила його поруч коло себе. І тут так як бурчак полилася розмова, звісно, по українськи. Василя мати посадила далі, а панночок навпроти їх. Він звертав на себе очі всіх. Красою на виду, розумом, блискавою розмовою розвитої людини і все розмовляв по нашому, по українськи; то там ще більш дивував... Бо ні на баях, ні на вечоринках ніде не чули от поступового чоловіка мужичої розмови. А Куліш було: так і не запнеться ні на однім слові, так і креше гостро-гарно пословицями-піснями, різними текстами зі Святого Письма, в такій бавливій рамці красоти“.

Ця різдвяна зустріч була важливою для всієї родини, бо саме у цей час „іскра кохання, мабуть, зажеврила в дівочому серці, а може й в обох...“

Після двох відмов М. Білозерська все ж дослухалася до щирого бажання дочки та наполягань родича Миколи Білозерського і благословила шлюб Олександри й Пантелеймона. Весілля відбулося 24 січня 1847 року. Вінчалися в Оленівській Воздвиженській церкві. Посадженим батьком був Микола Білозерський, а старшим боярином – Тарас Шевченко.

Дуже тепло згадувала пізніше Олександра Шевченка у своїх спогадах: „Великий Друже наш, Батьку рід-

несенькій, Татуню дорогий! На розсвітання життя мого Ти був моїм старшим боярином. І як гарно було на душі у мене... Мов справді ще сонечко було тільки на розсвітання. Показувало далеч життя нашої будуччини, квітчастого, багатого, вистеленого мріями, з нестерпним захопленням духа жадоби. І тут разом прийшов Ти і мрії наші осолодів, струмочком потекли вдаль осяйні мрії культурної освіти. І от тебе світ показався на нашому небосхилі. Ти тоді звеличав мене княгинею і королівною. Боже мій! Я і саме се почувала, бо присутність таких двох велетнів духу і сили розуму придала мені дух красоти, возвисила мене, одухотворила красою свого подуху на мене; як сонце рослину так Ти, мій друже, і Куліш оживили і осяяли мене“.

А ось як охарактеризував дружину Куліш в листі до земляка й товариша П. Є. Чуйкевича 31 березня 1847 року з Варшави: „Так я щасливий своєю жінкою: така українка, що прямо захват! Шевченка напам'ять знає, а в історії заткне за пояс іншого й студента; жінка розумна, тверда в намірах, чутлива до бідувань людських, словом гідна найвищого місця в громаді“.

Весілля певною мірою завершило початковий період функціонування Мотронівки як гнізда культури, в якому формувалися українські патріоти. Наслідком сімейного українського національного виховання було те, що майже всі діти Михайла та Мотрони Білозерських були пов'язані з патріотичним рухом.

Після весілля молоді ще деякий час залишалися в Мотронівці, бо чекали на Василя Білозерського, який працював учителем у Полтавському кадетському корпусі і мав супроводжувати Куліша в Європі як його помічник. Разом вони залишили Мотронівку 15 чи 16 лютого 1847 року.

Час між першим і другим етапом функціонування Мотронівки як гнізда культури з 1846 до 1873 року не вирізнявся особливими подіями культурного чи громадського значення в садибі. Він був складним і тривожним. У цей період П. Куліш після арешту у Варшаві і заслання у справі Кирило-Мефодіївського товариства до Тули став відомим письменником, видавцем, громадським діячем у Петербурзі. Деякий час подружжя Кулішів жило в Москві. Для розвитку української літератури П. Куліш заснував журнал „Основа“, в якому друкував твори українських письменників. Саме тут побачили світ й оповідання Олександри. Куліш багато пише публіцистичних творів, наукових розвідок, з'являються нові романи, повісті. Ганна Барвінок згадувала: „Куліш зараз себе в ярмо запряг на громадську роботу для матері України“. Отаку відданість вона найперше цінувала у своїй „дружині“, як називала свого чоловіка, і прощала йому сімейні зради, про які знали родичі й знайомі. Олександра створювала йому всі умови для творчої роботи.

(Закінчення на стор. 16)

Представлено проєкт „30 війн із Заклятим сусідом“

Сторінки проєкту „30 війн із Заклятим сусідом“.

Світлана Чорна

КИЇВ. – У Національній історичній бібліотеці України презентовано друковані версії проєкту „30 війн із Заклятим сусідом“. Книга надрукована українською та англійською мовами.

Зустріч відбулася із почесним краєзнавцем України, журналістом і гро-

мадським діячем Євген Букетом з участю керівника інформаційної агенції Міністерства оборони України „Армія Inform“ підполковника Віталія Саранцева та доктора історичних наук і журналіста Ігоря Гирича. На заході було представлено медіапроєкт „30 війн із Заклятим сусідом“, який має 30 випусків та коротких історій у тексто-

вій та аудіовізуальній формі. Проєкт розповідає про 30 війн із Росією, які велися понад тисячоліття, починаючи ще з Східних походів Святослава Хороброго (964-966 років) і закінчуючи теперішнім широкомасштабним вторгненням Росії в Україну.

Упорядники видання – бібліографі Національної історичної бібліоте-

ки України Тетяна Приліпко та Світлана Смілянець під науковим керівництвом історика Ігоря Гирича. Ідея – Тетяна Мороз та Євген Букет, інфографіка – Сергій Полішук.

На презентацію були запрошені офіцери Збройних сил України та представники українських бібліотек та установ.

МИСТЕЦТВО

Виставка Олени Овчиннікової „Memento Vitae“

КИЇВ. – У Музеї української діаспори 6 квітня відкрили першу персональну виставку Олени Овчиннікової „Memento Vitae“.

„Сьогодні ми відкриваємо художню виставку Олени Овчиннікової, киянки, котра народилася і багато років працювала тут. І навіть зараз, прожи-

Заступниця голови Київської адміністрації Ганна Старостенко (зліва) і директорка музею Оксана Підсуха. (Фото: kyivcity.gov.ua)

ваючи довгий час за кордоном, вона передає нам свої прекрасні мистецькі твори. Тематика її робіт є дуже актуальною та відгукується у серці кожного українця“, – сказала заступниця голови Київської адміністрації Ганна Старостенко.

До експозиції увійшли понад 50 творів, створених художницею в Україні та в США. Це серія ліно-ритів „Люди з Верховини“ (1959-1960), ескізи художниці до муралу в київському готелі „Інтурист“, здійсненого в 1990 році, низка робіт, на створення яких надихнуло художницю древнє село Халеп'я поблизу Трипілля та його мешканці. Кульмінацією виставки є серія „Декамерон“, створена Овчинніковою у 2008-2020 роках у США і нещодавно передана до колекції Музею української діаспори.

Проект ставить на меті заново відкрити непере-січну українську художницю, недооцінену і досі майже невідому на Батьківщині, вписати її ім'я та творчий спадок у літопис національного відродження українського мистецтва, що увійшов в історію як рух „шістдесятництва“.

Виставка триватиме до 11 червня.

Укрінформ

Одна з робіт Олени Овчиннікової

На виставці – твори чотирьох поколінь жінок

Олександр Толпигін

З родиною Слуцьких я знайомий вже двадцять чотири роки – ще з часів, коли Любов Дми-тришин-Часто була головним редактором „Наці-ональної Трибуни“. Саме тоді я познайомився з її донькою – молодою мисткинею Ерікою Слуць-кою. Вона тоді не тільки займалася малюванням картин, але ще й фахово реставрувала старовин-ні меблі. Ще з часів першого нашого знайомства мені запам'яталось замріяне обличчя з великими і виразними очима. Такими, як були в акторів німого кіно. Ці допитливі очі були пройняті любов'ю до цього цікавого і водночас трагічного Світу. Що цікаво, що Еріка не тільки мала замрія-ливі очі, а й ще вміла такі очі намалювати. Ця мисткиня – вправний портретист, який вміє вихопити з натури справжні українські обличчя. На моє щастя, Е. Слуцька виявилась не тільки майстерним художником, а й цікавим співроз-мовником, що знає і вміло користується досяг-неннями світового мистецтва.

Вона родом з Ужгорода і, згідно її майстерності, її твори можна сміливо віднести до Закарпатської художньої школи.

Після першої персональної виставки Е. Слуць-кої, що відбулася в Нью-Йорку в 2003 році, ми почали товаришувати родинами. Йшов час... Інколи родина Слуцьких запрошувала мене на пленер в Проспект Парк, де Еріка малювала кар-тини, а її чоловік, Степан, чаклував над туристич-ними мапами, а інколи я бував у їхній затишній хаті, де кожного разу я бачив нові твори цієї пло-довитої мисткині.

В їхній родині зростали талановиті діти. Вони ставали на свій життєвий шлях і теж цікавились мистецтвом. Так, донька Еріки Слуцької, Юліяна, обрала своїм фахом художню й документальну фотографію і об'їздила вже пів України. Її фото-графії з'явилися в багатьох відомих друкованих виданнях, як от The Washington Post та The New York Times.

Минули роки, і ось у грудні минулого року з'явилась нагода влаштувати не тільки персо-нальну виставку її художніх робіт за останні двадцять років та виставку документальних фотографій Юліяни про тил сучасної воюючої України, але і провести презентацію книжок чле-на Національної спілки письменників України Л. Дмитришин-Часто. Крім того, презентовано кни-гу „Ой, то я си заспіваю“ з бойківськими коломий-ками від Параскевії Дмитришин – бабусі Еріки.

Еріка Слуцька „Українська Мадонна“, олія, полот-но, 76x102 см.

Таким чином під час одного заходу було презен-товано твори чотирьох поколінь українок!

Усі презентовані книжки проілюструвала Еріка.

Скажу відразу – ця виставка вже стала пози-тивною історією в житті української громади метрополітального Нью-Йорку. Вражають „Україн-ська Мадонна“ Е. Слуцької, а також її пленерна робота, відображає величний будинок в затиш-ному Проспект Парку, а також ілюстрації до книжки дитячої поезії Любови Дмитришин-Часто „Весняний дощ“.

Е.Слуцька досягла своїми ілюстраціями вер-шин старовинного японського малюнку. З такою майстерністю образів їй підвладно зайнятися і мультиплікацією.

Що стосується фоторобіт Юліяни Слуцької, то мені дуже сподобались серед інших щирі облич-чя малих бойківських дітей, що переходять по підвісному містку через бурхливу гірську річку.

Підсумовуючи грудневу виставку творчих українських жінок слід зазначити, що вона ціл-ком вдалася. На закінчення подякуємо їм за нове слово в мистецтві української еміграції.

Майстер гончарства показав свій доробок

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – В Галерії народної творчості від-крили виставку відомого гончара Сергія Радька до 60-річчя майстра.

С. Радько –гончар-художник з села Межиріч на Черкащині. Він займається живописом і скульп-турою, але найбільше захоплення майстра – робота з гончарним колом. Удома в нього є влас-на майстерня та гончарне горно, де він сповна проявляє свою фантазію. Гончар провів близько десяти персональних виставок у Каневі, Чер-касах, Полтаві, Львові та Києві. Навчався в Республіканській художній середній школі ім. Т. Шевченка у Києві та Львівській академії мис-тецтв. Працював викладачем гончарства в Канівському училищі культури та мистецтв.

Сергій Радько під час відкриття своєї виставки. (Фото: Олександр Костирко)

Зображення козаків...

(Закінчення зі стор. 6)

вояка у бароковому західноєвропейському одязі й взутті кінця XVII-початку XVIII ст. Він вбраний у довгий, нижче колін, приталений мундир з розширеними полами, панчохи на литках, черевики на високих підборах з довгими язиками і озброєний шпагою у піхвах. Підготовлено чорно-білу та кольорову реконструкції цілої кахлі технікою комп'ютерної графіки. Там гіпотетично відтворено втрачені частини фігури з головою чоловіка, перукою, трикутним капелюхом рубежу XVII-XVIII ст., лівими плечем і рукою.

Незважаючи на деяку стилізацію, рельєф військового на бірюзовій кахлі є найбільш реалістичним, детальним та інформативним у порівнянні з іншими антропоморфними сюжетами на таких виробках козацької столиці. Вірогідно, на описаних вище кахлях представлені європейські офіцери-найманці з піхотних полків чи артилерійської обслуги І. Мазепи. Відомо, що у гетьманському війську служили офіцери, переважно німці, члени генералітету та рядові жовніри з Заходу. Наприклад, генеральним гарматним осавулом Гетьманщини був саксонський офіцер Фрідріх фон Кенігсек, який героїчно загинув в обороні Мазепиної столиці від московської навали у 1708 р. Чужоземні найманці широко використовувались в арміях багатьох країн тогочасної Європи.

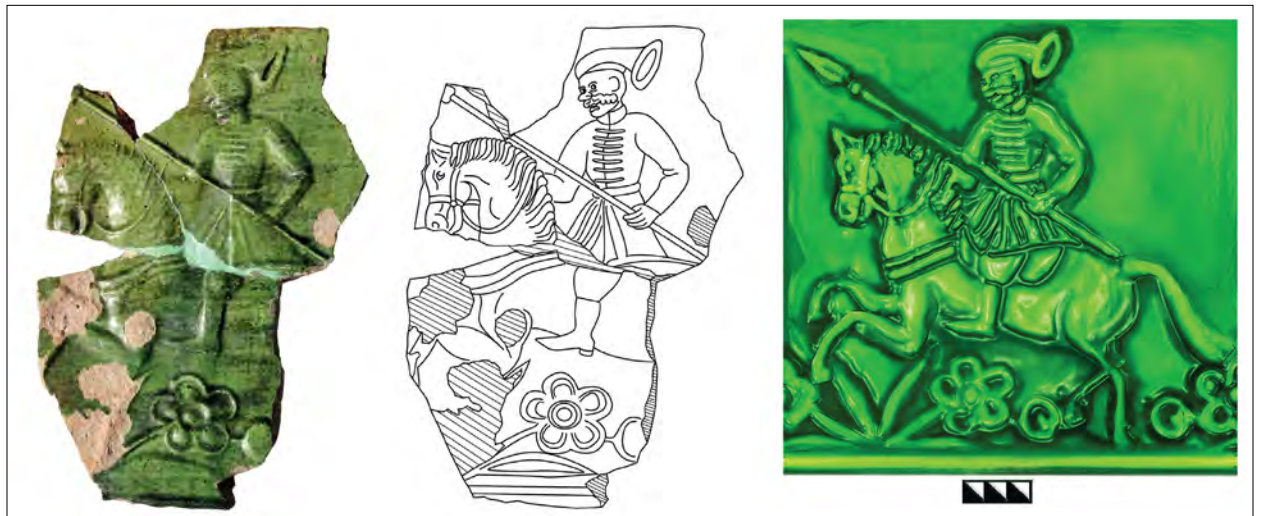
Під час розкопок решток гетьманської резиденції на цитаделі, хат заможних козацьких старшин на фортеці, посаді й околиці Батурина знайшли кілька фрагментів теракотових кахлів з рельєфом європейського вершника у профіль без покриття емаллю. Його торс до пояса захищає панцир з латами на руках. Нижче пояса показані поли порівняно короткого камзолу. На голові чоловіка крилатий капелюх, прикрашений перами. Він має бороду й коротке волосся, що вибивається з-під капелюха ззаду. Ліва рука тримає спис наперевіс.

На більшому уламку кахлі вціліла витягнута ліва нога вершника у вузьких обтислих штанах. Там збереглась задня половина крокуючого коня. Підготовлено гіпотетичні чорно-білу й кольорову комп'ютерно-графічні реконструкції такої цілої квадратної теракотової кахлі.

Серед кахлів Батурина з вершниками на цьому виробі форми тіла, стрій і бронь воїна та кінь передані найбільш реалістично, виразно й динамічно з порівняно меншою стилізацією і умовністю. За одягом, озброєнням і захисним обладунком він виглядає як західноєвропейський рядовий важкий кавалерист, кірасир чи рейтар часів Тридцятирічної війни у Європі (1618-1648 рр.). Можна гадати, що батуринські кахлярі наслідували його зображення з творів реалістичної графіки Заходу XVII-початку XVIII ст.

Колоритним зразком півної кахлі козацького жанру Мазепиної столиці є знайдений фрагмент з рельєфом кінного козака, вкритий зеленою поливою. Вершник там повернутий торсом в анфас, а головою, ногами й конем у профіль. Він вбраний у жупан чи кунтуш, підперезаний поясом, з розширеними полами по коліно. На грудях жупан прикрашено характерними горизонтальними нашивками чи петлицями.

Комп'ютерно-графічним методом промальовано обличчя козака з довгими товстими вусами. На

Полив'яна керамічна пічна кахля із зображенням кінного козака Мазепиного війська. Знімок А. Конопацького, промальовка рельєфу й гіпотетичні комп'ютерно-графічні реконструкції цілої кахлі С. Дмитрієнка.

нозі одягнуто неширокі шаровари та невисокий чобіт з низьким підбором. Ліва рука тримає спис, наставлений уперед. Частково збереглися передні ноги коня, що скаче. Тут надруковано гіпотетичні чорно-білу й кольорову комп'ютерно-графічні реконструкції цілої композиції тої квадратної кахлі зеленої поливи.

Важливо, що на ній міститься одне з найраніших автентичних зображень шароварів в Україні Мазепиної доби. Вони були невід'ємним компонентом народного етнографічного костюма чоловіків Центральної і Східної України XVIII-XIX ст.

Рельєф гетьманського козака у національному строї й взутті виконано стилізовано у самобутній манері народного лубка. Здогадно, на тій кахлі показано рядового компанійського полку легкої кавалерії, яка озброювалась списками. Компанійці та піші сердюки-мушкетери складали гвардію гетьманів і були головною опорою правління І. Мазепи.

Кяхлі з подібним мотивом козака на коні зі списом чи шаблею в руці були поширені в Центральній Україні XVII-XVIII ст. Вони символізували козацьку славу й епоху і найчастіше декорували печі у покоях гетьманів, полковників та інших старшин.

За винятком кахлів з кінним кірасиром першої половини XVII ст., місцеві майстри могли відобразити на кахлях сучасних їм козаків та європейських найманців, яких вони бачили у столиці І. Мазепи. Тому ці артефакти є цінними візуальними джерелами для вивчення вигляду його воїнів, їхніх зачісок, вбрання, прикрас, взуття, зброї, військового й кінського спорядження та поліетнічного складу збройних сил гетьмана.

Серед поселень Гетьманщини у Батурині найбільше знайдено кахлів Мазепиною часу з репрезентаціями західних військових. Цьому сприяли статус столиці української козацької держави, зосередження там гетьманських осідків і війська з участю іноземних найманців, широкі дипломатичні, торгові й культурні контакти міста з Заходом і Сходом та проникнення туди європейських видань і творів образотворчого мистецтва, особливо за І. Мазепи.

Згідно з археологічними даними, ogrівальні печі його палацу на цитаделі були найбільше декоровані кахлями з європейськими кавалеристами і кінними козаками. Ймовірно, за авторитетним

прикладом гетьмана, члени генералітету, урядовці, старшини та, мабуть, заможні козаки й міщани, які мешкали на фортеці, посадах і околицях Батурина, також оздоблювали кахляні печі своїх осель подібними західними мілітарними сюжетами. Тож, наслідування прикладу гетьмана та місцевого виробництва таких модних пічних кахлів обумовили їхнє розповсюдження у Мазепиній столиці до її розгрому 1708 р.

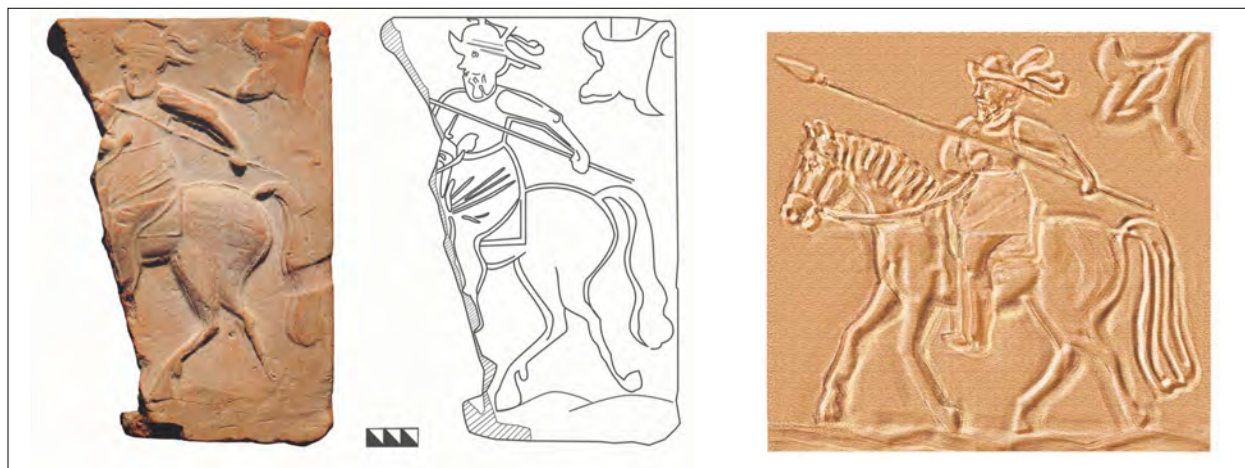
Здобувши вищу освіту в Польщі, Німеччині, Голландії, Франції та Італії, І. Мазепа був закоханий у європейське мистецтво, літературу та культуру. Писемні джерела повідомляють, що за його реґіменту книги, преса і портретний живопис Заходу доставлялись до Батурина. Він міг замовити місцевим майстрам зображення озброєних європейських вершників на кахлях для оформлення печей своєї резиденції на цитаделі, а також надати їм відповідні взірці з західних книжкових ілюстрацій власної добірної бібліотеки та придворних збірок гравюр чи малювання.

Прототипами для рельєфів козаків-вершників на кахлях Батурина і України XVII-XVIII ст. служили рельєфи кінних лицарів готичного стилю на пічних кахлях Польщі XV-XVI ст. Припускаємо також, що кахлярі Мазепиної столиці взорували на високопрофесійні малюнки офіцерів інфантерії та кавалеристів на керамічних майолікових облицювальних плитках Нідерландів чи їхніх європейських імітаціях, або на гравюрі Заходу з подібними військовими мотивами XVII-початку XVIII ст. Однак батуринські майстри творчо перетлумачували, адаптували й стилізували реалістичні графічні зображення західних вояків і бойових коней у техніці рельєфу та розпису поливою на кахлях у народній лубочній манері за традиціями тогочасного декоративно-ужиткового керамічного мистецтва України.

Кяхлі з воїнами є одними з кращих, інформативних і репрезентативних виробів художньої кераміки Батурина періоду його найвищого розквіту за І. Мазепи. Вони збагатили скарбницю мистецтва українського бароко та дозволяють судити про культурні стосунки столиці Гетьманщини з Заходом і стимулюють впливи барокової графіки на творчість її кахлярів.

Ці артефакти показують культуру побуту та артистичні уподобання гетьмана, старшинської верхівки, заможних козаків і міщан, популярність козацьких та європейських військових композицій в оформленні печей їхніх покоїв і обізнаність тих замовників та ремісників-дизайнерів кахлів з мистецтвом Заходу. Вони також демонструють процвітання кахлярства Батурина у золоту добу Мазепиною правління. Таким чином, дослідження антропоморфних пічних кахлів з розкопок міста допомагає висвітлити високу культуру столиці козацької України та її динамічний розвій у європейському цивілізаційному просторі.

Після нищівного розорення Батурина російським військом у 1708 р., навіть за його відбудови гетьманом К. Розумовським у другій половині XVIII ст., місцеве виробництво кахлів з людськими, зооморфними, релігійними, геральдичними та іншими рельєфами вже ніколи не відродилось. Ця творчість загинула разом з героїчними козаками-

Уламок теракотової кахлі Мазепиної доби з рельєфом європейського панцирного кавалериста XVII ст. Світлина А. Конопацького, промальовка та гіпотетичні реконструкції цілої кахлі технікою комп'ютерної графіки С. Дмитрієнка.

(Закінчення на стор. 15)

Зображення козаків...

(Закінчення зі стор. 14)

оборонцями, ремісниками, мистцями та всіма мешканцями зруйнованої дощенту й спустошеної повсталі Мазепиною столиці. Лише завдяки 25-річним розкопкам її руїн археологи знайшли, реконструювали й вивчили представлені тут зразки кахлів з воїнами знищеної столиці козацької держави.

Більше археологічних знахідок кахлів гетьманської столиці з людськими зображеннями детально розглянуто у гарно виданому багатоілюстрованому науково-популярному буклеті З. Когути і автора „Кохлі з фігурами воїнів Івана Мазепи з розкопок Батурина“ (Торонто: Видавництво „Гомін України“, 2022, 44 стор. українською мовою, 61 кольорова ілюстрація). Цей одинадцятий випуск та раніші брошури батуринської серії можна придбати у канцелярії Крайової управи Ліги українців Канади в Торонто за 10 дол. (тел.: 416-516-8223, email: luc@lucorg.com) та у Видавництві КІУС в Едмонтоні (тел.: 780-492-2973, email: cius@ualberta.ca). На вебсайті того видавництва буклети можна замовити онлайн. Їхню публікацію фінансували Фондація „Будучність“ (голова ради директорів Роман Медик) та Дослідний інститут „Україніка“ (президент Орест Стеців, виконавчий директор Ліги українців Канади) у Торонто.

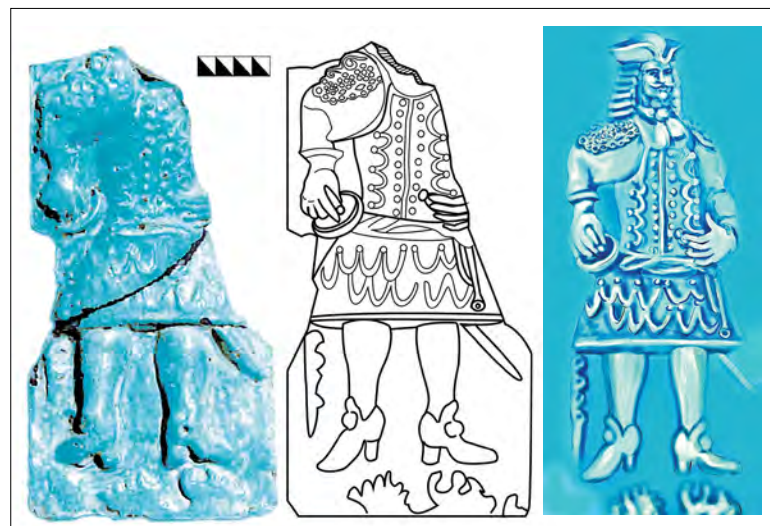
Від 2001 року поспіль Батуринський українсько-канадський проєкт спонзорують КІУС та Дослідний інститут „Україніка“. Фонд катедр українознавства у Нью-Йорку надає щорічні субсидії на цей проєкт. У 2022-2023 рр. дослідження історії та культури Батурина і підготовку публікацій підтримали дотаціями Крайова управа Ліги українців Канади (голова Борис Михайлець), Ліга українців Канади – відділ у Торонто (голова Микола Лит-

Останній, 11-ий ілюстрований науково-популярний буклет батуринської серії, 2022 рік.

вин), Крайова управа Ліги українців Канади (голова Галина Винник), торонтський відділ Ліги українців Канади (голова Г. Винник), Кредитова спілка „Будучність“ (голова управителька Оксана Процюк-Чиж), Українська кредитова спілка (головний управитель Тарас Підзамецький), Фондація „Прометей“ (голова св. п. Марія Шкамбара), „Benefaction Foundation“ у Торонто і „Zorya, Inc.“ (Гринвіч, Коннектикат у США). Найщедрішими жертводавцями Батуринського проєкту є Оленка Негрич, д-р Юрій Іванчишин (Торонто) та Майкл-Стивен Гумницький (Мерфрісборо, Тенесі).

Після перемоги ЗСУ і звільнення південно-східних українських земель від ворожої окупації плануємо відновити щолітні розкопки у Батурині. За усіх обставин українські та канадські вчені продо-

Глазурована керамічна кахля з рельєфом західного офіцера-найманця з печі будинку генерального судді Василя Кочубея у Батурині, біля 1700 р. Знімок А. Конопацького, промальовка й гіпотетичні комп'ютерно-графічні реконструкції цілої кахлі С. Дмитрієнка.

вжать дослідження й публікації з історії та культури гетьманської столиці. Розуміло, що отримати фінансування нашого наукового проєкту в Україні до кінця війни неможливо. Тому щедрі пожертви від українців США і Канади будуть надзвичайно важливими для його продовження цього року.

Науковці звертаються до українських організацій, фондів, компаній і доброчинців у Північній Америці з проханням надалі підтримувати історико-археологічні та мистецькі студії Мазепиною столиці та публікацію їхніх результатів. Американських громадян ласкаво просимо надіслати чеки з пожертвами до Канцелярії Фонду катедр українознавства за адресою: Ukrainian Studies Fund, P.O. Box 24621, Philadelphia, PA 19111, USA. Будь ласка, виписіть Ваші чеки на: Ukrainian Studies Fund (memo: Baturyn Project).

Мешканцям Канади радимо надіслати пожертви на адресу: Ucrainica Research Institute, 9 Plastics Ave., Toronto, ON, Canada M8Z 4B6. Просимо виписати Ваші чеки на: Ucrainica Research Institute (memo: Baturyn Project). Ці українські установи надішлють американським і канадським громадянам відповідні офіційні посвідки для звільнення внесків від оподаткування. Усім установам і приватним жертводавцям буде висловлено подяку в публікаціях та публічних доповідях, пов'язаних з проєктом.

Додаткову інформацію про Батуринський проєкт можна дістати від д-ра В. Мезенцева у Торонто (тел.: 416-766-1408, email: v.mezentsev@utoronto.ca). Щиро дякуємо українцям Північної Америки за щедру підтримку досліджень історії та культури козацької столиці у минулі роки та за допомогу науковому фронту під час визвольної війни України проти російських загарбників.

Полив'яні пічні кахлі з фігурою європейського офіцера-найманця Мазепиною часу. Фото Антона Конопацького, промальовки рельєфів Сергія Дмитрієнка. Усі кахлі з розкопок Батурина зберігаються в Музеї археології та фондах заповідника „Гетьманська столиця“.

Збори Товариства...

(Закінчення зі стор. 8)

детально висвітлюють усі проєкти ТССА та подають фінансовий звіт; україномовний переклад книги Мориса Веста „Черевики рибалки“ (2019) і україномовну титровану версію однойменного фільму; україномовний переклад книги Карла Андерсона і монсеньйора Едуардо Чавеса „Гваделупська Богородиця – Матір цивілізації Любови“ (2021); авторську Хресну дорогу на базі життєпису засновника ТССА Патріярха Йосифа Сліпого (1892-1984).

Заходами ТССА побачило світ монументальне видання багатомовного збірника „Заповіту“ Патріярха Йосифа з нагоди 130-ліття від дня його народження та комплекту листівок-мистецьких робіт проф. Романа Василика (2023).

Від початку війни в Україні ТССА надало гуманітарної, медичної та тактичної допомоги на суму понад 55 тис. дол. (закупівля позашляхови-

ків, квадрокоптерів, тепловізорів, пристроїв нічного бачення, бронезитів, турнікетів, аптечок тощо) та грошової у розмірі 38 тис. дол.

Велику частину своєї діяльності ТССА веде у Заздрості, де в Музейно-меморіальному комплексі – навіть в умовах війни – відбуваються регулярні екскурсії та реколекції. Було встановлено іконостас в каплиці, виконано розпис святилища, виготовлено нові лавки та тетрапод. На території комплексу встановлено хрест-першу стацію Хресної дороги, яка з'єднує Заздрість із Зарваницею. Виготовлено віз, який доповнив об'єкти історичної частини посілости. На власність комплексу було передано оригінали мистецьких робіт проф. Р. Василика. Проведено благоустрій посілости. У довоєнний період в комплексі працювала Школа шляхетних панянок, діяли курси

польської мови, згадані вище програми з навчання англійської мови.

І. Іванкович висловила подяку всім членам Товариства за підтримку „Святої Софії“ США впродовж останніх п'яти років, членам Ради директорів за діяльність в нелегких політичних, соціальних та фінансових обставинах, Блаженнішому Свято-славові за молитовний та батьківський провід Товариства.

В ході зборів обрано нову Раду директорів, яка виконуватиме свої повноваження наступні п'ять років. До її складу увійшли: о. Марко Семенген, о. Маріян Процик, Микола Рудницький, Олександра Головач,

Андрій Живачівський, Юрій Ісаїв, Володимир Базарко (скарбник), Оксана Кобулей (секретар), Альберт Кіпа (заступник голови). Головою Товариства обрано І. Іванкович.

Релігійне товариство українців католиків „Свята Софія“ США було засноване Патріярхом Йосифом Сліпим 21 квітня 1974 року з метою збереження його спадщини на поселеннях. Товариство, яке є неприбутковою організацією, є власником Музейно-меморіального комплексу „Рідна хата“ ім. Патріярха Йосифа Сліпого в селі Заздрість на Тернопільщині.

Товариство „Свята Софія“ США

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

НА ПРОДАЖ

Старовинні вишиванки з України.
Тел: 240-687-5964 US

Мотронівка..

(Закінчення зі стор. 12)

Про це 2009 року переконливо і захопливо написали Є. Нахлік і О. Нахлік у біографічно-культурологічному дослідженні „Пантелеймон Куліш між Параскою Глібовою і Горпиною Ніколаєвою“. І тому Григорій Самойленко зосередився саме на постаті Олександри Куліш – письменниці Ганни Барвінок. Саме в ній уже в зрілому віці Пантелеймон побачив саме той ідеал, що його шукав в інших жінках, і почав допомагати їй створювати власний літературний світ. Спілкування з талановитим українським письменником, котрим був П. Куліш, закордонні подорожі, пережиті власні жіночі незгоди розвинули спостережливу письменницьку уяву Олександри.

Перший твір О. Білозерської-Куліш позначений 1857 роком, зокрема оповіданням „Лихо не без добра“. А останній „Лапкові думки“ – 1910 роком, за рік до її відходу в потойбічний світ. Хоча, як зазначала вона в нарисі „Епізод із нашого життя на користь самостійності України“, вступ її в літературу відбувся значно раніше – 1847 року. „Не гаючи часу чоловік мій дав мені олівця й папір у руки і всяко спохочував, щоб я записувала все, що побачу і почую. Страшенно мене це пригнічувало, невпевненість у собі, не розуміючи, що саме потрібно записувати... Нова сфера діяльності обтяжувала мене. Але наполегливість того, перед ким я завжди прагнула бути гідною уваги, примусила мене підкоритися“.

Віряючи перше її оповідання широкому читачеві до альманаху „Хата“, Куліш у вступному слові від видавця наголошував на тому, що твір Ганни Барвінок має своє коріння в народному житті, бо „писана словесність, якою б вона не була розкішна, або мізерна, виростає не з якого іншого ґрунту, тільки з того самого народу, котрого широке слово взяли собі списателі за поїкання до своєї мислі... „Лихо не без добра“ – коштовна штучка, котра виявляє поетичну натуру і людськість нашого селянина іншим способом, аніж кому б ні було з наших писателів приходилося і досі її виявляти“.

У 1860-их роках спостерігається передрук у Львівській періодиці оповідання „Восени літо“ та друк оповідання „Домонтар“ у газеті „Правда“. 1887 року в Буковинському альманасі „Руська хата на рік 1877“, що його видавав Данило Млака, надруковані два оповідання Ганни Барвінок: „Трудящий шукає долі, а доля трудящого“ та „Чорт у кріпачтві“ під рубрикою „Записала з народних вуст“.

У Мотронівці були написані кращі її твори, що були опубліковані в багатьох альманахах. Зокрема „Рада“, що видавав у Києві М. Старицький, „Пер-

ший вінок“, що друкувався у Львові з ініціативи Наталії Кобринської та Олени Пчілки, „Складка“, що виходив у Харкові за сприяння видавця В. Александрова, у журналі „Київская старина“, львівських газетах „Дзвінок“, „Діло“, збірнику Н. Кобринської „Наша доля“. Значною подією у творчому житті Ганни Барвінок стало видання в Києві 1902 року Борисом Грінченком збірки її оповідань.

Творчість письменниці не залишилася поза увагою літературної критики. Це були статті Омеляна Огоновського, Бориса Грінченка, Івана Франка, Олександра Грушевського, Анатолія Вахнянина. 25 публікаціями відзначили рік смерті (1911) Ганни Барвінок у газетах „Рада“, „Діло“, „Рідна школа“, „Неділя“, „Украинская жизнь“, авторами яких були М. Вороний, Д. Дорошенко, Н. Кобринська, М. Підгірянк, Юл. Романчук, Л. Старицька-Черняхівська, М. Шаповал.

Професор Самойленко теж зачаровувався мовою творів Ганни Барвінок. Він погоджувався з дослідниками в тому, що мова оповідань Ганни Барвінок виокремлює її з кола письменників, котрі писали про сільських жінок і особливості їхнього життя: Панааса Мирного, Василя Стефаника, Ольги Кобилянської, Івана Нечуя-Левицького, Грицька Григоренка.

У нарисі „3 Волині“ авторка звертає увагу на те, як змінюється українське життя під тиском Росії, що намагається заборонити мову, старі народні традиції. Вона з боєм говорить: „Чиста українська мова і задумливо-ніжні пісні у багатьох змінилися спотвореною московською, замість нашої звичайної сором'язливості і стриманості з'явилися зовсім-таки противні нам солдатські розгул і розгнуданість“.

Ганна Барвінок – майстриня розкриття різних жіночих доль. В оповіданнях „П'яниця“, „Хатне лихо“ наявний мотив прощення, коли героїні Стеха і Параска після знущань, принижень, нестерпного життя прощають чоловікам, або ж співчують їм. Такою християнською любов'ю була переповнена і душа письменниці в ставленні до свого чоловіка. Утвердження свого таланту вона пов'язує з настановами П. Куліша: „Я горжусь, що була слухняна учениця, увірнула в його істину, в його благородний порив. Багато було, можливо, обдарованіших... Проте, не прониклись ідеєю любови до справи, вони дивились на це як на забаву, як на мазурку. Я ж свого таланту в землю не зарила і принесла своє серце на алтарь...“.

Характерною особливістю творчого життя Кулішів було на перших порах листування з родичами і з багатьма діячами культури. Кількість адресатів дуже велика, і тому Григорій Самойленко виділив ті, що пов'язані з часом проживання наших героїв у Мотронівці.

1880-го року на запрошення

Пантелеймона Куліша в Мотронівці гостював учений-фізик Іван Пулюй. „В розмовах наших брала участь і дружина Куліша, та все з ніжністю і розвагою, кладучи кожне слово своє на золоті терези, – згадував він через 24 роки. – Я любивався її, незвичайним у жінок, патріотизмом і благородним почуттям до літературної праці свого чоловіка, яку вона вміла з великим самопожертвуванням піддержувати і захищувати“.

15 сторінок монографії присвячені родинним та творчим зв'язкам Кулішів, які не мали власних дітей, але опікувалися родичами Білозерськими. Саме в Мотронівці вони знаходили життєвий прихисток.

1862 року П. Куліш видав першу поетичну збірку „Досвідки“, яку подарував Олександрі. На окремому аркуші він написав присвяту і вклеїв її.

*Подарую золоту
Писанку дружині,
Що кохала мене вірно
При лихій годині,
Що кохала, не питала,
Чи панського роду,
Оддала за серце серце
І пишну вроду.
Про ту вроду я співаю,
На бандурі граю,
А серденько, як золото,
В скарбовні ховаю.
Ой ховаю, добре знаю –
З ким буду багатий
І в мальованій палаті,
І в убогій хаті*

Куліш не лукавив. Після всіх любовних походеньок він зрозумів, що Олександра надійна на все життя дружина. Їй він присвятив вірш „Слово правди“, саме його Іван Франко, рецензуючи збірник „Хуторна поезія“, назвав найдосконалішим. „Ума мого цариця“ надихнула Пантелеймона на написання поем „Магомет і Хадиза“, „Маруся Богуславка“, „Адам і Єва“, вірша-сповіді „Дивлюсь на срібний волос твій, кохана“.

24 січня 1897 року Куліші відзначили золоте весілля. Зима була злюча. І, як згадувала Олександра, Пантелеймон сидів за столом одягнений і писав у рукавичках. Дуже застудився. Вісім днів лікувався народними засобами, але хвороба прогресувала. В останні хвилини він продовжував писати щось у повітрі. Так і помер.

Наставала нова епоха і нове сприйняття творів П. Куліша. Виросла демократична інтелігенція, яка активно боролася за українізацію суспільства, підтримуючи те, що робили П. Куліш і Ганна Барвінок. Серед таких послідовників був Борис Грінченко, націєтворчу діяльність якого аналізує Г. Самойленко.

Ганна Барвінок була однією з найстаріших учасниць українського літературного процесу і намагалася своєю творчістю бути в ньому присутньою до останнього, робила все,

щоб і її „дружина“ залишався в ньому і після смерті. За своєю тугою не помічала, що залишалася у своєму світі, а час початку XX століття різко змінювався.

У цей період життя вона активно листувалася з різними особами, меценатами, видавцями щодо подальших видань творів Куліша. Великою перемогою, святом української культури стало для неї видання Біблії, переклад якої українською мовою розпочав Куліш, а завершив, на прохання його дружини Пулюй.

3 березня 1901 року в Борзні відсвяткували 40-річчя літературної діяльності Ганни Барвінок. Надійшли привітання від багатьох діячів культури.

У будинку, де жило подружжя Кулішів, Ганна Барвінок влаштувала музей своєї „дружини“. Але з кожним роком її здоров'я слабшало, і вона звернулася до Чернігівського губернського земства з проханням перевезти хату до Чернігова і поставити її біля музею старожитностей ім. В. Тарновського. Але земство відмовилося від цієї пропозиції, вважаючи, що архітектурна пам'ятка повинна стояти там, де вона зберігалася.

У цей час на шляху Олександри зустрівся Михайло Кочубей, який був відомим меценатом і культурним діячем. Він запропонував перевезти хату з Мотронівки в Кинашівку і організувати там музей П. Куліша.

Так остання реліквія, що пов'язувала П. Куліша і Ганну Барвінок з Мотронівкою, була втрачена.

Відродження меморіальної садиби почалося за часів відновлення незалежності України. Президент України Леонід Кучма та голова Верховної Ради Іван Плющ 1999 року ініціювали спорудження історико-меморіального музею-заповідника П. Куліша „Ганнина Пустинь“. Збудовано дві хати, встановлено пам'ятники господаря, відтворені мармурові надмогильні плити.

12 вересня 2005 року садиба внесена до переліку музеїв, що є державною власністю, під назвою Чернігівський обласний історико-меморіальний музей-заповідник Пантелеймона Куліша „Ганнина Пустинь“. А 2019 року на будинку Білозерських відкрита меморіальна дошка Іванові Плющу на знак вдячності за відновлення української пам'ятки.

Перечитавши монографію, переконалися в актуальності слів П. Куліша, вибитих на його могильній плиті: „Зовсім інша була б річ, якби ми єдиними устами і єдиним серцем трудилися над пробудженням суспільно-національної свідомості України“.

Надія Онищенко, директорка Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя.

Друкується з деякими скороченнями.

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.
 PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
 BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

День вишиванки в музеї Голодомору

Юлія Лівінська біля Дівчинки з колосками в сорочечці-вишиванці, яку посила майстерня з міста Ірпінь.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 18 травня Національний музей Голодомору-геноциду День вишиванки та Міжнародний день музеїв поєднав традицію і сучасність для залучення широкої громадськості до популяризації та вивчення української ідентичності.

До Дня вишиванки вперше найвідоміший пам'ятник Голодомору –

„Гірка пам'ять дитинства“ (дівчинка з колосками) – було вдягнуто в українську дитячу сорочечку-вишиванку, яку посила Майстерня етно-одягу „I TELL YOU“ з міста Ірпінь. Ініціатива, яку очолює Юлія Лівінська, навчає всіх охочих швидко та якісно виготовити власноруч собі вишиванку.

Музею була передана сімейна

(Закінчення на стор. 19)

Меморіальна дошка Владиславу Колодрівському

На відкритті меморіальної дошки Владиславу Колодрівському.

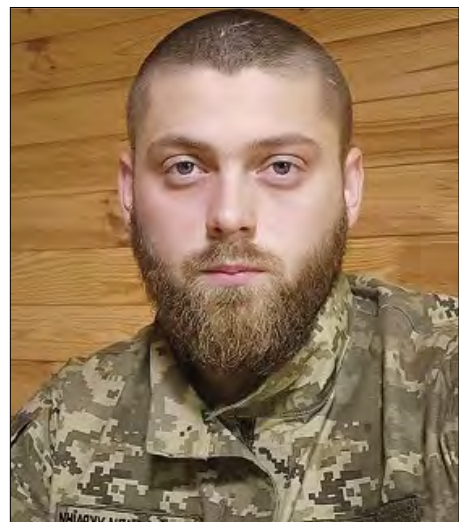
Світлана Масловська

ЗАСТАВНА, Чернівецька область. – На фасаді гімназії з ініціативи місцевої „Просвіти“ за підтримки Товариства української мови з Чикаго відкрито меморіальну дошку Владиславу Колодрівському, випускнику Заставнівської гімназії, який служив у 25-й окремій повітрянодесантній Січеславській бригаді.

Він народився 14 липня 1995 року у Заставній, навчався у Заставнівській гімназії, закінчив її, а потім став студентом Західноукраїнського національного університету. Після повномасштабного вторгнення Росії на територію України він разом з іншими став на захист рідної країни, пішов до центру комплектування вже визначившись із військовою спеціалізацією та родом військ: тільки снайпер і обов'язково десантно-

штурмові війська.

В. Колодрівський загинув 3 лютого під час виконання бойового завдання.

Владислав Колодрівський

Пам'ятники вдягнули у вишиванки

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – У Всесвітній день вишиванки бережанці вдягнули відомі пам'ятники у вишивані сорочки. Біженка Оксана Муравльова з Краматорська разом з місцевими майстринями і переселенцями більше місяця творили вишиванку для Тараса Шевченка. Орнамент включає в собі дату народження Кобзаря, ім'я та прізвище. Також Оксана з волонтерами подарувала більше тисячі вишитих сорочечок в пологові будинки всієї України для народжених немовлят.

Представниця відділу культури, туризму і релігій міської ради Олена Мельничук, вишивальниці з краєзнавчого музею Наталія Бойко і Вікторія Порохняк своїми руками створили вишиванки для пам'ятників Героя України Степана Бандери та письменника Богдана Лепкого.

Біля прикрашених у вишиванки пам'ятників бережанці вшанували пам'ять жертв кримсько – татарського народу, молилися за військових полонених та провели ярмарку на підтримку воїнів.

Пам'ятник Тараса Шевченка у вишиванці.

Вишиванка єднає українців

Наталія Кромна-Таран біля своїх робіт. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – У сквері „Юність“ до Дня вишиванки для черкасців та гостей міста був організований загальноміський захід „Вишиванка єднає українців“. Одним із центральних елементів була виставка українських вишитих костюмів, представлених професійними майстрами і аматорами народного мистецтва.

У сквері діяли творчі локації та фотозони, які створювали неповторну атмосферу для фотографування, де кожен міг створити пам'ятні кадри у вишиванках. Усе це супроводжувалося чарівною музикою бандури, яку виконували викладачі мистецьких шкіл міста.

Були роботи Наталії Кромної-Таран, яка понад 20 років відтворює традиційні для області орнаменти і крої.

На галявинах скверу представила свої ляльки-мотанки Ірина Олейник.

Раніше вона займалась пошиттям дитячих новорічних костюмів, але їй дуже подобається виготовляти ляльки-мотанки.

Відвідали захід міський голова Анатолій Бондаренко разом із першим заступником Сергієм Тищенком, заступницями Анастасією Чубіною і Мариною Гаркавою, заступником Віктором Беззубенком та директором департаменту освіти та гуманітарної політики Богданом Беловим.

„Вишиванка увійшла в серця українців, як оберіг та символ національної ідентичності, що є надзвичайно важливим у такі для нашої країни часи“, – відзначила А. Чубіна.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

МИСТЕЦТВО

Виставка „Я і Київ“

Світлана Глаз

КИЇВ. – Виставка „Я і Київ“ відкрилася 5 травня в Арт-галерії Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого. Авторка виставки – членкиня Національної спілки художників України Світлана Леонтєва. Нова персональна виставка майстрині – це київські пейзажі та кілька автопортретів.

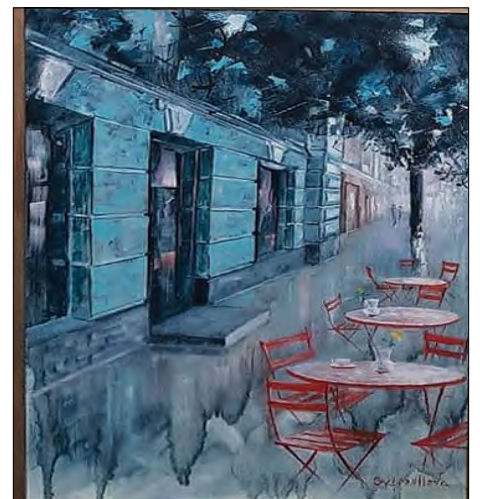
„Завжди відраховую третину на ЗСУ! Низький уклін усім захисникам України – завдяки яким маю ранок і день, дихаю, живу, працюю і відкриваю виставки“, – сказала С. Леонтєва. Вона народилася у Борисполі під Києвом. Школу закінчила з золотою медалею і вступила на факультет фізики Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Також закінчила факультет екранних мистецтв Національного університету театру, кіно і телебачення, щоб наблизити свою освіту до професії. 13 червня буде рівно 30 років її присутності у телеекранному просторі України. Почала писати картини, аби допомогти дітям.

„У школі любила малювати чорним олівцем і багато малювала. Доторкнулася пензлем до полотна, лише коли Центр дитячої кардіології і кардіохірургії в особі його головного лікаря Володимира Жовніра, який тепер очолює найбільшу дитячу

лікарню України, запланували благодійну акцію на підтримку хворих дітей. В. Жовнір запропонував мені взяти участь у благодійній акції: відомі люди разом з молодими художниками пишуть картини протягом семи годин, саме стільки триває середня операція на серці, і продати їх з аукціону. Гроші пішли на потреби Центру. Це був кінець жакливого 2014 року – початок війни в Україні, анексія Криму, окупація частини Донбасу Московією, грошей у бюджеті лікарні бракувало, а найбільший дитячий кардіоцентр Європи проводить 2,500 операцій на рік. На ремонт немає грошей... Ось для цього аукціону вперше написали з молодією художницею Нанією Оніщенко картину „Кульбабки – радість життя“. Цю картину купило Посольство Казахстану в Україні, тому жартома кажу – навіть моя перша картина поїхала за кордон. Так починалося моє художнє життя“, – розповіла мисткиня.

Тепер на рахунок С. Леонтєвої 20 персональних виставок у Верховній Раді України, Монетному дворі України, Музеї Гетьманства, в Бориспільському державному історичному музеї, а також в Греції, Італії, ОАЕ. Одна з останніх, відкрилася та діє в Музеї „Заповіту“ Т. Шевченка в

(Закінчення на стор. 19)

Роботи Світлани Леонтєвої. (Фото: з сімейного архіву)

„Минуле на дотик“ – виставка Романа Турецького

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 6 травня в обласному краєзнавчому музеї відкрилася виставка Романа Турецького „Минуле на дотик“.

Вихор його творчих ідей та неабиякий організаторський талент у здійсненні масштабних архітектурно-скульптурних проєктів сприяли тому, що Черкаси нині знають як скульптурне серце України.

Одна з найпопулярніших окрас Черкас – „Трипільська альтанка“ у парку „Сосновий бір“. Р. Турецький є автором ідеї цієї унікальної споруди. Радість жителів та гостей міста принесла Алея викопних тварин у парку „Сосновий бір“, де у скульптурному втіленні ожили представники прадавньої фауни черкаського краю. А ще – оглядовий майданчик на прибережних пагорбах, геопол в Долині троянд, монумент у пам'ять походу гетьмана Сагайдачного на Москву, Межовий хрест біля Холодного Яру,

монумент „Слава Україні“ в Медведівці, пам'ятник Героям 93-ої Холодноярської бригади біля Мотронинського монастиря та багато інших проєктів.

Завдяки творчому ентузіазму Р. Турецького за матеріалами археологічних досліджень здійснено функціональну реконструкцію прадавньої трипільської печі, і вона успішно працювала на фестивалі „Трипільські зорі“ в Черкасах.

На виставці показані експонати трипільської доби та інсталяцію зі зрізом дерева та залізні предмети, які скидали в яму.

У день відкриття виставки, 6 травня, скульптору виповнювалось 45 років, тож він хотів пов'язати її з цією датою.

Р. Турецький організовував і водночас брав участь у черкаських скульптурних симпозиумах „Живий камінь“, „Древляндія“, „Дивосвіт“.

Мистець має власне виробництво, з командою робить великі об'єкти по

„Трипільська альтанка“ в парку „Сосновий бір“.

Геопол в „Долині троянд“. (Фото: Олександр Костирко)

торговельних центрах, а також меблі. Скульптор Р. Турецький мандрував світом, Європою. Був у Іспанії, Італії, Сардинії, Корсиці, на Канарах. Там

гарна природа, інший клімат, дуже багато рукотворної краси. У нас менше. Але найкраще, коли ти вертаєшся додому“, – розповів він.

Роман Турецький на своїй виставці в Черкаському краєзнавчому музеї.

Виставка Романа Турецького в Черкаському краєзнавчому музеї.

Алея викопних тварин в черкаському парку „Сосновий бір“.

Бандуристе, орле сизий...

Св. п. Данило Мельник

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 21 травня у катедральному Михайлівському соборі ПЦУ Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря відспівали Данила Мельника – українського воїна, талановитого бандуриста й хориста, який поклав своє молоде життя на жертовник України.

Данило народився і виріс у Києві в співочій родині. Змалку брав участь у патріотичних вечорах в столичному Будинку вчителя (колишньому Будинку Центральної Ради), що їх організовували св. п. Євген Сверстюк та Товариство "Просвіта" в щорічних фестивалях "Холодний Яр", патріотичних заходах, присвячених героям Крут та героям Базару...

Данило мав чудовий голос, майстерно грав на бандурі та фортепіані. Закінчив музичну школу ім. М.

Лисенка, а згодом і Київський університет культури і мистецтв.

У 2014 році воював в добровольчому батальйоні "Донбас". Виходив з оточення під Іловайськом. Після повернення співав у хорі Патріяршого собору Воскресіння Христового УГКЦ у Києві, викладав уроки мистецтва школярам і постійно давав благодійні концерти. 24 лютого 2022 року знову взяв до рук зброю, став до лав оборонців у підрозділі "Правого сектору".

Д. Мельник не дожив до свого 30-річчя, загинув у запеклому бою за Бахмут 10 травня, як справжній герой і щирий український воїн-лицар.

Як розповіла його дружина Інна Мельник: „Данило не мав іти в той бій, у нього була місія оператора безпілотника, але він визвався добровольцем на місце пораненого товариша в критичну хвилину“.

Виставка „Я і Київ“

(Закінчення зі стор. 18)

Переяслав, яка має незвичну назву „Незлим тихим...пензлем“. У Переяславі 24 музеї і серед них будинок лікаря Андрія Козачковського, де бував Т. Шевченко. У 1845 році він приїхав до лікаря хворим й написав свій знаменитий вірш „Заповіт“. Тепер в будинку Козачковського діє музей, де зберігається перше видання „Кобзаря“ 1840 року і рукописні його копії.

Тепер С. Леонтьєва має понад 200 робіт, але найулюбленіші – краєвиди Києва. Мала кілька благодійних акцій – розписала скриню з-під зброї

для авкціону, допомагає родині з Великої Димерки, на городі якої підбили рашистський танк.

Виставку відвідали київські художники, журналісти, артисти, друзі, пересічні кияни – шанувальники живопису. Серед гостей були Леся Баранюк, Марина Кінах, Ольга Сумська та інші. Кияни тепло сприйняли роботи С. Леонтьєвої, в яких затишок і грім війни, наснага життя і віра в перемогу. Без сумніву, після довгоочікуваної перемоги України над ворогом, мисткиня С. Леонтьєва напише зовсім інші, „мажорні“ автопортрети з усміхненими очима, усмішкою на вустах, київські вулиці, де цвістимуть каштани і галасуватимуть щасливі діти.

День вишиванки...

(Закінчення зі стор. 17)

реліквія – вишита сорочка 1930-их років, яка належала Дмитру Некіпелову – військовослужбовцю ЗСУ, котрий зник безвісти в травні 2022 року під Авдіївкою. Також колекціонер старожитностей з Полтавщини, засновник Етнографічної збірки "Древо" Едуард Крутько передав Музею вишитий рушник, який був збережений його бабусею Оришкою Крутько під час розкуркулення їх родини у 1930-их роках, а також ще один рушник, що належав родині Христі Денисенко, яка врятувала родину Крутько після розкуркулення.

Одночасно в Залі пам'яті відкрилася виставка сорочок із фондів Музею з унікальними історіями. Зокрема, тут представлені вишиті сорочки періоду Голодомору. Один із найбільш цінних експонатів – сорочка з

села Перекопівки Сумської області. Агафія Чуб вишила її у 1920-их роках на власне весілля. Жінка померла у 1930 році. Рятуючи під час Голодомору двох доньок, чоловік Агафії виміняв всі вишиті речі та коштовності на харчі. Залишив тільки весільну сорочку дружини, яку сильно кохав. Кілька років тому донька покійної Ганна Омеляненко передала родинну реліквію Музею Голодомору.

Також в експозиції представлені унікальні сорочки, що були знайдені у селі Єрківці на Київщині. Дарувальниця Дар'я Анішук та її чоловік – лікарі, працевлаштувались у сільській амбулаторії. Селищна рада надала їм для тимчасового проживання будинок. Саме там нові власники знайшли чотири вишиті сорочки, які були „врятовані“ та передані до фондів Музею Голодомору.

Загалом з 18 по 28 травня в музеї представлені 11 вишиванок, більшість яких з унікальною історією.

With deep sorrow we announce that

Dr. Andrew Humeniuk

passed away at his home in Lyndurst, NJ
a month after his 59th birthday.

Dr. Andrew Humeniuk
3/29/1964-4/24/2023

He was preceded in death by his father, Konstantyn, and mother Nina Naboka Humeniuk, whom he cared for at their home for a number of years following her Dementia/Alzheimer's diagnosis.

He is survived by his sister Nina Kachura, her husband John and their five sons, who live in Canada; also his uncles and aunt, as well as numerous cousins in Connecticut, Ukraine and Poland.

Andrew was a kind person with a vivid imagination. He loved animals, Star Trek movies, and driving stick shift cars. Unfortunately his pancreatic and diabetes issues he was dealing with during the past 10 years overwhelmed him.

He started his career as a Pharmacist in NJ. He was later involved with various pharmaceutical and medical device manufacturers in leading clinical trials in US and around the world.

He will be missed by his family and those that knew him.

May His memory be eternal.

Memorial services for Andrew will be held on Saturday, June 3rd, at 2:00 pm at:

Ukrainian Orthodox Holy Ascension Cathedral
635 Broad Street, Clifton, NJ

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим графіком

“Ми були дуже задоволені чуйністю та професіоналізмом кредитного відділу СУМА. Протягом усього процесу ми працювали з ними дистанційно. Нам вдалося закрити протягом 45 днів, і вони доклали додаткових зусиль, щоб забезпечити це навіть тоді, коли несподівано виникли вимоги щодо закриття в останню хвилину. Ми найбільше задоволені послугами кредитування від початку до кінця.”

- Орися та Кевін з РА

“Ми хотіли купити будинок... угода була чудовою, але нам довелося рухатися швидко, щоб не втратити його. Ми були здивовані тим, як швидко Марко і Христина відреагували, і наскільки легким і швидким був весь процес. Ми закрили протягом 45 днів. Відчуваєш себе справжньою родиною, завдяки СУМА.”

- Ігор з МА

5.125%*

7/1 Year Adjustable (6.301% APR)

6.125%*

30 Year Fixed (6.165% APR)

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900

або надішліть нам електронний лист на
адресу memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
125 39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Rates as of 5/11/23. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

